Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...ноябрьнай 1921 оной ...брииин 21-hээ гарана | № 91 (14111) | 1973 оной апрелиин 18, среда | Сэн 2 мүнгэн

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЭЙ ТОГТООЛ

РСДРП-гэй II СЪЕЗДЫН 70 ЖЭЛЭЙ ОЙ ТУХАЙ

...оной июниин 30-да РСДРП-гэй II съездын ...ээр 70 жэл гүйсэхэнь. Съездын бүхэдэлхэйн түү...да шанар юуб гэбэл, энэ съезд дээрэ револю...марксис организацинуудые нэгэдүүлхэ хэрэг дүү... В. И. Ленинэй зохёоhон үзэл сурталай, политиче...идхэлэй гурим ёhонуудые үндэhэ болгон, Россин ...эришэн ангиин партн байгуулагдаа hэн. Шэнэ ...эй пролетарска парти, большевигүүдэй парти, ...ленинскэ парти бии болоо hэн. «Большевизм бол...литическэ үзэл бодолой шэглэл, политическэ пар..., 1903 онhоо оршон мандажа байдаг юм». (Ле...

...гэhэнhээ хойшо манай партиин дабажа гараhан ...үхэдэ жэшээлэшэгүй юм. Багахан нюуса органи...удhаа тэрэ хүсэн түгэс, нягта жагсаалтай, 15 мил...хуу коммунистнуудай арми—дэлхэй дээрэ түрүү...циалис гүрэнние хүтэлбэрилэгшэ парти болон ургаа, ...хүдэлмэришэн ангиин парти коммунизм байгуул...hан бүхы совет арадай дайшалхы манлай болон ...арти хадаа «манай үе сагай ухаан бодол, нэрэ ...эрюун сэдьхэл гэжэ харанабди» гээд Ленин бэшээ

...риализмын, пролетарска революцинуудай эрхэ ...да хүдэлмэришэн ангида шэнэ шэнжэтэй парти— ...өөрөө революционно, үнэхөөрөө коммунис парти хэ...гэhэн баримтые В. И. Ленин парти байгуулхадаа ...ндэhэ болгоhон юм. Тиимэ парти хадаа II ...ционалай партинуудhаа үндэhөөрөө ондоо байха ...hэн. В. И. Ленинэй тодорхойлhоной ёhоор, пар...стые революционно ёhоор шэнэдхэн хубилгахын ...пролетарнадай тэмсэлые толгойлхо, капитализм...циализмда, коммунизмда революционно ёhоор даб...рюхо хүтэлбэрилхы хүсэн байха зэргэтэй hэн. ...рксын, Ф. Энгельсын hургаалнуудта, Россин ба ...хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй дүршэлдэ түшэглэн, ...лизмын үе сагта тааруулан марксизмые үүсхэл...хүгжөөжэ, Ленин парти тухай түгэс hургаал зо... Тэрэнэй hургаалай ёhоор парти болбол хүдэл... ангиин революционно эмхидхэлэй эгээн дээдэ ...мүн, тэрэнэй теоретическэ эмхидхэлэй үндэhэ ..., большевизмын стратеги болон тактикые, пар...жабайдалай гуримые, партийна хүтэлбэриин гурим ...ые бүхы талаhаань зохёожо үгөө.

...ондо В. И. Ленинэй байгуулhан петербургска ...эришэн ангиие сүлөөлхын түлөө тэмсэлэй союз» ...и революционно пролетарска партиин эхин бо...юм. Тэрэниие тойрон ороной промышленна хэдэ ...үб газарнуудай социал-демократическа организа...нэгэдэжэ эхилээ hэн. 1898 ондо нэгэдэхи съезд ... Россин социал-демократическа хүдэлмэришэнэй (РСДРП) байгуулагдаhаниие соносхоо бэлэй. Зу...ниинэй, тэрэнэй дүтын соратнигуудай хабаадалга... үнгэрhэн съезд (тэдэнэр сүлэлгэдэ байhан) пар...грамма болон уставые баталан абажа шадаагүй, ...демократическа хүдэлөөнтэй холбоо барисаагүй ...ушарые дабажа шадаагүй.

...люционно, пролетарска партиие үзэл сурталай, ...эй талаар бэлдэлгэдэ, оппортунистнуудhаа ха... Ленинэй байгуулhан, хүтэлбэрилжэ байhан ... газетэ элитэ ехэ габьяатай байгаа hэн. Газетые ...марксис гурим ёhонуудай үндэhэ hуури дээрэ пар...гагай комитедүүд, олон тоото профессиональна ...ионернүүд нэгэдээ бэлэй. Ленинэй хэлэhээр, ... болбол Россин революционно пролетариадай ...ниим хүнүүдые нэгэдүүлээ hэн.

...П-гэй II съезд партиин марксистско-ленин...рамма—хаанта засагые, помещигүүд болон капи...удай засагые унагаахын түлөө, общественые со...ёhоор шэнэдхэн хубилгаха зэбсэг болохо проле... диктатурые тогтоохын түлөө тэмсэлэй програм... абаа hэн. Съезд «экономистнуудай оппорту...гыень большевизмын илаhан ушарые баталаа, ...ндын социал-демократида, тэрэниие дэмжэгшэд... түгэс сохилто хээ.

...П-гэй II съезд мүн дэлхэйн хүдэлмэришэ...лөөндэ шиидхэхы шата болоо. «Большевик пар...гулhан ушар Россин ба уласхоорондын хүдэл...эй хүдэлөөндэ шэнэ шата нээжэ үгөө. Түүхын ... байдалда социальна сүлөөрэлгынгөө түлөө ...нь амжалтатайгаар хүтэлбэрилжэ шадаха орга... пролетариат түрүүшынхеэ оложо абаhан бай... «Владимир Ильич Ленинэй түрэhөөр 100 жэ...» гэhэн КПСС-эй ЦК-гай Тезисүүд дотор хэлэг...

... тухай Ленинэй hургаал — революционно марк... баялигта тон ехэ нэмэлтэ болоно. Марксизм-ле... дотор бүхы оронуудай пролетарьнарай ангиин ... эгээн шухала эрилтэнүүд научна ёhоор тодор...hон байна.

...уазна, жэжэ буржуазна сурталтай, ревизионизм, ... болон баруунай, «зүүнэй» оппортунизмтай, со...винистнүүд болон национал-хэлбэрилэгшэдтэй, ... революционно гурим ёhонуудай бүхы дайсад...эшэгүй тэмсэл соогуур В. И. Ленин партиие бай...гуулаа, бэхижүүлээ, хатуужуулаа.

Коммунис партиин хүтэлбэри доро Агуу ехэ Октябриин социалис революци илалта туйлажа, хүн түрэлтэнэй түүхэдэ шэнэ үе сагые—капитализмhаа социализмда, коммунизмда дабшан орохо үе сагые нээжэ үгөө.

Коммунис партиин хүтэлбэри доро гүн удхаараа, дэлисээрээ, хурдан түргэнөөрөө үзэгдөөгүй ехэ социалис хубилалтанууд бэелүүлэгдээ. Манай Эхэ орон хэтын гээгдэлые дабан гаража, хүсэн түгэс социалис орон болонхой. КПСС марксизм-ленинизмын үзэл сурталай үндэhэ hуури дээрэ бүхы национальностьнуудай ажалшадые нэгэдүүлээ, шэнэ үеын хүнүүдые—коммунизм шэн зоригтой тоор байгуулагшадые, бодото интернационалистнуудые хүмүүжүүлээ.

Ленинэй партиие тойроhон совет арадай эбдэршэгүй жагсаал, Октябриин хэрэгтэ, Социалис эсэгэ орондоо тэрэнэй хизааргүй үнэн сэхэ байhан ушар Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу ехэ дайнай шэрүүн шанга жэлнүүдэй үедэ эли тодоор харагдаа hэн. Совет хүнүүд фронт дээрэшье, ара таладашье жэшээлэшэгүй эрэлхэг зориг, олониитын баатаршалга гаргаа. Советскэ Союз мүлжэгдэжэ байhан арадуудай фашис дарлалтаhаа сүлөөрхэдэнь туhалаа. Түрүүшын социалис гүрэнэй хүсэ шадал, КПСС-эй үнэн зүб ленинскэ политика болбол Европо болон Азиин хэдэ хэдэн оронуудта арадай-демократическа, социалис революцинуудай амжалтада, империализмын колониальна гуримай hандаран уналгада туhалаа.

Хүгжэлтэ түгэс социалис овщество байгуулга КПСС-эй хүтэлбэри доро совет арадай бэелүүлhэн гүнзэгы социально-экономическа хубилалтануудай гол дүнгынь болоно. Обществын экономическа, социальна болон оюун бодолой талаар үндэhэн хубилалтануудай болоходо, хүнүүдэй түүхэтэ шэнэ нэгэдэл—совет арад бии болоо, нийтэ нэгэн адли аша туhын тулада уг зорилгоор, нэгэн адли марксистско-ленинскэ үзэл сурталаар нэгэдэhэн зуу гаран наци болон үндэhэ яhатанай ажалшадай эбдэршэгүй,ахa дүүгэй холбоон бии болоо. Арадуудай интернационализмын, хани барисаанай эли тодо гэршэнь Совет Социалис Республикануудай Союзай байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойе бүгэдэ арадай hайндэрлэлгэ болоо.

Социалис обществын хүгжэлтын шухалын шухала юрэнхы хуули ёhон гэбэл, Коммунис партиин хүтэлбэрилхы үүргын ургалта болоно. Энэ хуули ёhон коммунизм байгуулгын шатада бүри ехэ хүсэтэйгөөр тодорхойлогдоно.

КПСС-эй Программа дотор, XXIII, XXIV съезднүүдэй шиидхэбэринүүд болон бусад документнүүд дотор парти тухай ленинскэ hургаал саашадаа хүгжөөгдэнэ. Марксизм-ленинизмые зохёохы ёhоор баяжуулжа, съезднүүдэй, Пленумүүдэй шиидхэбэринүүд дотор, Агуу ехэ Октябриин социалис революциин 50 жэлэй ойдо, В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо, Советскэ Союзай 50 жэлэй ойдо зорюулагдан абтаhан партийна документнүүд дотор КПСС социализм ба коммунизм байгуулгын, мүнөө үе сагай дэлхэйн революционно хүдэлөөнэй дүршэлые гүнзэгыгөөр согсолоо.

Партиин, бүхы совет арадай ажабайдалда КПСС-эй XXIV съезд элитэ ехэ үйлэ хэрэг болоо hэн. Съезд мүнөөнэй үе сагта коммунис байгуулалтын тодорхой политическэ хараа шугам зохёогоо. Мүнөөнэй научно-техническэ революциин туйлалтануудые социалис гуримай ажахын булюу hайнтай сэхэ холбожо, үйлэдбэрилтын хүсэнүүдые түргөөр, бүхы талаарнь хүгжөөгөөд, арадай материальна болон соёл культурын дэбжэлтые горитойгоор дээшэлүүлхэ түүхэтэ зорилго съезд табяа.

Партиин хүтэлбэри доро хүдэлмэришэн анги, колхозно таряашад, арадай интеллигенци съездын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлнэ. Юhэдэхи түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи шиидхэхы жэлэй түсэбые дүүргэхын түлөө шанга тэмсэлдэ гол анхарал табигдана. «Мүнөөнэй гол зорилго гэбэл,— гээд КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев онсолон тэмдэглэнэ, — шэглэлээ эрид хубилгажа, ажахыгаа ашаг ехэтэйгөөр эрхилхэ онол аргада түшэглэн, тэрэнэй ашаар экономикын ашаг үрые горитойхоноор дээшэлүүлхэ ябадал болоно».

Советскэ политическэ гуримые hайжаруулха талаар зориг түгэлдэр, олон талын ажал ябуулга хэхэ зуураа, КПСС социалис демократиие саашадань хүгжөөлгэдэ, арадай бодото засаг түрын органуудай — ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй, профсоюзай, комсомолой болон олониитын бусад органуудай үүргые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлгэдэ ехэ анхарал хандуулна.

Партиин бүридэлэйнь шанарай hайн байха бүри, абтаhан шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар бүхы коммунистнуудай эмхитэйгээр ажаллаха бүри, партийн хүтэлбэрилхы үүргэ дээшэлнэ. Энэ үүргэнь партийна журамай, коммунистнуудай үзэл сурталай талаар бата байха ба теоретическэ бэлэдхэлhээнь, демократическа централизмын гол ёhонуудые шууд сэхээр бэелүүлгэhээнь, коммунис байгуулалтын бүхы участогуудта олониитэтэй коммунистнуудай үдэр бүриин холбоо барисаатай байhанhаань сэхэ дулдыдадаг юм. КПСС партийна хүтэлбэриин шэнжые, онол аргые саг үргэлжэ hайжаруулжа байдаг. Тэрэ хадаа өөрынгөө бүхы организацинуудай дайшалхы шадабариие дээшэлүүлхэ тухай эсэшэгүйгөөр оролдожо байдаг, дутагдалнуудта большевик ёhоор эбсэшэгүй байхаар коммунистнуудые хүмүүжүүлдэг, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлгые хүгжөөхын тула шухала эрхэ нүхэсэл байгуулдаг юм. Партийна документнүүдые hэлгэлгэтэй дашарамдуулан ябуулагдажа байгаа политическэ, эмхидхэлэй хүдэлмэри партиие саашань бэхижүүлгэдэ, обществын бүхы ажабайдалые хүтэлбэрилхэ онол аргануудаа hайжаруулгада, даалгагдаhан хэрэгэй түлөө коммунист бүхэнэй харюусалгые дээшэлүүлгэдэ туhална.

КПСС — шууд сэхэ пролетарска, социалис интернационализмын парти мүн. Интернационализмын туг доро тэрэ бүхы туршалгануудые дабан гаража, олонациональна совет оронэй ажалшадые илалтада, бүхэдэлхэйн-түүхын удха шанартай туйлалтануудта асараа. Интернационализм, национализмын ямаршье түхэлтэй эбсэшэгүй байлга — манай ажабайдалай хуули ёhон, коммунис байгуулалтын зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ шухалын шухала эрхэ нүхэсэл мүн.

XXIV съездын зохёоhон эб найрамдалай программые бэелүүлхэ талаар КПСС-эй баримталдаг гадаадын политическэ хараа шугам манай орондо коммунис байгуулалтын, дэлхэйн социалис хани барисаае бэхижүүлхэ гадаадын hайн эрхэ нүхэсэл хангана, хүдэлмэришэнэй, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ туhална. Тэрэ хараа шугам болбол империализмын ээрхэг түримхэй политикада эсэргүүгээр, социальна ондоо гуримтай гүрэнүүдтэй амгалан ёhоор зэргэ оршон байлгын, бэе бэедээ ашатай туhатайгаар хани харилсаатай байлгын ёhо гуримуудые бэелүүлгэдэ, бүгэдэ нийтын эб найрамдал ба арадуудай аюулгүй байдал бэхижүүлгэдэ, бүхы газар дэлхэй дээрэ социальна дэбжэлтэ хангалгада шэлгүүлэгдэнхэй. Энэ хараа шугам бүхы арадуудай аша туhада зорюулагдана.

Советскэ Союзай Коммунис парти — дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй шалгагдамал дайшалхы отряд мүн. КПСС-эй теоретическэ ажал ябуулга, тэрэнэй шууд сэхэ ленинскэ политика, социалис хани харилсаае батадхахын түлөө, марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын үндэhэ hуури дээрэ бүхы уласхоорондын коммунис хүдэлөөе нэгэдүүлхын түлөө, буржуазна сурталда, реформизмда, баруунай ба «зүүнэй» оппортунизмда эсэргүү тэрэнэй ажал ябуулга марксистско-ленинскэ аха дүү партинуудай зүгhөө дэмжэлгэ болон hайшаалда хүртэнэ. Ленинизмын гол ёhонуудые бэелүүлхэ талаар, революционно тэмсэлые хүтэлбэрилхэ, социализм болон коммунизмын байгуулалтые хүтэлбэрилхэ талаар, түүхын шэнэ шата бүхэнэй эрилтэнүүдэй ёhоор партиин хүгжөөхэ ехэ дүй дүршэл хадаа бүхы дэлхэйн революционно хүдэлөөнэй туйлалта болонхой. Энэ дүршэлые бүхы талаhаань хараада абаагүй hаа, марксизм-ленинизмые хүгжөөжэ болохогүй гээшэ.

РСДРП-гэй II съездын 70 жэлэй ойе ленинскэ партиин түүхэдэ, манай ороной түүхэдэ, бүхы уласхоорондын коммунис, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй түүхэдэ гайхамшагта ой гэжэ үргэнөөр тэмдэглэхые КПСС-эй Центральна Комитет шухалада тоолоно.

Энэ ойтой дашарамдуулан, бүхы хүн зоной дунда политическэ хүдэлмэри дэлгэрүүлхыень союзна республикануудай компартинуудай ЦК-нууд, партиин крайкомууд, обкомууд, горкомууд, райкомууд болон партийна эхин организацинуудта, Совет Армиин, Далайн-Сэрэгэй Флодой Главна политическэ управленидэ, хилын ба дотоодын сэрэгэй политуправленинүүдтэ даалгагдана. Тиихэдээ парти тухай Ленинэй hургаалые, социализм, коммунизм байгуулгые хүтэлбэрилхэ талаар КПСС-эй бүхэдэлхэйн түүхэтэ дүршэл, дэлхэйн коммунис, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй нэгэдэл болон жагсаалай түлөө тэрэнэй тэмсэл тухай ойлгуулалмжын хүдэлмэридэ онсо анхарал хандуулагдаха ёhотой.

Октябриин 50 жэлэй ойтой, В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойтой, КПСС-эй XXIV съездтэй дашарамдуулан гаргагдаhан партиин документнүүдые үргэнөөр хэрэглэжэ, «Совет Социалис Республикануудай Союзай 50 жэл тухай» КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй элидхэл дотор хэлэгдэhэн зорилгонуудай ёhоор, ойлгуулалмжын, нийтэ-политическэ хүдэлмэриие, ажалшадые коммунис ёhоор хүмүүжүүлхэ хэрэгые шангадхалгада зорюулха хэрэгтэй. 1973 оной арадай ажахын түсэбые урид, юhэдэхи түсэбтэ табан жэлэй даабаринуудые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө бүгэдэ арадай социалис мүрысөөе дэлгэрүүлхэ хэрэг партийна, профсоюзай, комсомолой организацинуудай политическэ ба эмхидхэлэй хүдэлмэриин гол удха шанарынь болохо ёhотой гээд КПСС-эй ЦК-гай тогтоол дотор хэлэгдэнэ.

Марксизм-ленинизмын институт, Нийтын эрдэмэй академи, КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи партийна дээдэ hургуули, СССР-эй Наукануудай академиин гуманитарна институдуудай хабаадалгатайгаар РСДРП-гэй II съездын 70 жэлэй ойдо зорюулагдаhан научна конференци үнгэргэхэ юм. В. И. Ленинэй түб музей, тэрэнэй филиалнууд, К. Маркс болон Ф. Энгельсын музей КПСС-эй түүхэтэ зам харуулhан выставкэ эмхидхэхэ.

МЕКСИКЫН ПРЕЗИДЕНТЫН СССР-тэ ЕРЭЭД БАЙhАН ТУШАА

Совет-мексикан хөөрэлдөөнүүд апрелиин 16-да Кремль соо дүүргэгдэ.

Эдэ хөөрэлдөөнүүдтэ Совет талаhаа: КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, СССР-hээ Мексикэдэ байдаг элшэн сайд Н. К. Тарасов;

Мексикын талаhаа: Мексикын Холбоото Штадуудай Президент Луис Эчеверрия Альварес, гадаадын хэрэгүүдэй министр Эмилио О. Рабаса, Мексикэhээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Р. Гонсалевс Саласар гэгшэд хабаадаба.

Хани ёhоной оршон байдалда үнгэрhэн хөөрэлдөөнүүдэй үедэ совет-мексикан харилсаанда хабаатай асуудалнуудаар, уласхоорондын хэдэ хэдэн асуудалнуудаар hанал бодолоо ашатай туhатайгаар зүбшэлжэ дүүргэhэн, хоёр ороной хоорондын хани барисаан ба үгээ ойлголсолгые саашадань хүгжөөхэ, бэхижүүлхэ гэжэ хоёр талын эрмэлзэдэгынь лаблагдаhан байна.

Совет-мексикан хамтын коммюнике тунхаглаха гэжэ хэлсэгдээ.

* * *

Мексикын Холбоото Штадуудай Президент Луис Эчеверрия Альварес СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Советскэ правительствын хүндэлэлдэ апрелиин 16-да сайлалга эмхидхээ.

Совет талаhаа СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин, нүхэд Г. И. Воронов, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Д. С. Полянский, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест, М. С. Соломенцев, СССР-эй Верховно Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор, СССР-эй Верховно Соведэй палатануудай түрүүлэгшэнэр, СССР-эй министрнүүд, СССР-эй Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэнэр, КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, СССР-эй МИД-эй харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд сайлалгада хабаадаба.

Президентые үдэшэжэ ерэhэн тушаалтад, Мексикэhээ Советскэ Союзда байдаг элшэн сайд Рокс Гонсалес Саласар сайлалгада Мексикын талаhаа мүн лэ хабаадаба.

Сайлалгын үедэ Луис Эчеверрия Альварес, А. Н. Косыгин хани ёhоной үгэнүүдые хэлээ.

(ТАСС).

Хүдөөгэй ажалшад! Поли болон фермэнүүд дээрэ социалис мүрысөөе бүри үргэнөөр дэлгэрүүлэгты! Хабарай полевой хүдэлмэриин шанар дээшэлүүлэгты! Түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи шиидхэхы жэлдэ үндэр ургаса туйлагты! Мал ажалай ашаг шэмэ дээшэлүүлхын түлөө оролдосотойгоор тэмсэгты!

(КПСС-эй ЦК-гай Уряануудhaa).

ХҮДӨӨ АЖАХЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

ХОРИН ХОНОГОЙ ДҮНГӨӨР...

Республикын колхоз, совхозуудта таряалан, сабшалан hайжаруулха габшагай хоёр hара соносхогдоhоор hара шахуу саг үнгэрбэ. Энэ шухала хүдэлмэриие түрүүшын үдэрhөө эмхи гуримтайгаар ябуулжа шадаhан ажахынууд түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы жэлдэ ороhо таряанай, үбhэ ногооной тогтууритай баян ургаса хуряажа абаха зэргэтэй. Аймагуудай олон тоото луговодууд болон механизаторнууд энэ хугасаада хэгдэхэ ажалые түсэблөөд, үдэрhөө үдэртэ оролдосотойгоор хүдэлжэ байнхай. Энэ үедэ ажахы бүхэндэ тусхай шэглэлтэй бригада, звенонууд байгуулагдажа, урдаа табиhан зорилгоёо урагшатайгаар дүүргэхын тула оролдоно.

Габшагай хоёр hарын туршада ажахынуудай таряалан, сабшалан дээрэ 658,4 мянган тонно наг шэбхэ гаргагдаха, 162.928 гектарта минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаха. 1132 гектарта үтэг хэгдэхэ, 301,3 гектарта шугы бургааhан сэбэрлэгдэхэ юм. Колхоз, совхозуудай, уhанай ажахынуудай хүсөөр уhалууриин 368 түхеэрэлгэ заhабарилагдаха, шэнээр баригдаха. hайрамай уhаар 23913 гектар, бүлүүр станцинуудаар 21 мянган гектар, уhалууриин түхеэрэлгэнүүдээр 158850 гектар, таряалан, сабшалан энэ хугасаада уhалуулагдахаар хараалагдаа.

Апрелиин 10-най байдалаар республикымнай ажахынуудта 158 мянган тонно наг шэбхэ гаргагдаба. 18203 гектар таряалан, сабшалан дээрэ 6263 тонно элдэб түхэлэй минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаа. Үнгэрhэн үедэ колхоз, совхозуудта 405 гектарта үтэг хэгдэhэн, 870 гектар сабшалангай хубхэнтэhэн хүрьhэн соологдоhон, 5482 гектар сабшалан модо шулуунhаа сэбэрлэгдэhэн байна. Колхоз, совхозуудта 742 звено, лугомелиоративна 102 отряд эмхидхэгдэнхэй. Наг шэбхэ, минеральна үтэгжүүлгэ гаргаха ажалда 528 трактор хүдэлгэгдэнэ.

Зэдын, Хяагтын, Захаамина, Яруунын аймагууд таряалан, сабшалан hайжаруулха габшагай хоёр hарые эмхи гуримтайгаар угтаа гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Үнгэрэгшэ үедэ Зэдын аймагай ажахынуудта 20,2 мянган тонно наг шэбхэ гаргагдаба. Хяагтын аймаг сабшалан дээрэ 9,5 мянган тонно, таряалан дээрэ 9,7 мянган тонно наг шэбхэ тараагаа. Мүн эндэ 2564 гектарта минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаа.

Энэ шухала хүдэлмэриие «Пограничный» совхозой мэргэжэлтэд болон хүтэлбэрилэгшэд hайнаар ябуулна. Ажахын механизаторнууд наг шэбхэ гаргаха ажалда олоор хабаадана. hаянай байдалаар эндэ 7424 тонно шэбхэ, 240 тонно минеральна үтэгжүүлгэ гаргагдаа. Ехэ-Нугын совхозой, «Родина» колхозой луговодууд даажа абаhан сабшалан дээрээ горитойхон хүдэлмэри ябуулна. Зэдын аймагай Доржи Банзаровай, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай луговодууд болон механизаторнууд хараалhан түсэбөө бодото дээрэнь дүүргэхын түлөө мүн лэ оролдожо байнхай.

Гэхэтэй хамта республикын олонхи аймагууд энэ шухала хүдэлмэриие аали нобшоор ябуулна. Хориин, Улаан-Үдын, Хэжэнгын, Сэлэнгын аймагуудта энэ шухала хүдэлмэри илангаяа хангалтагүй. Тус ажахынуудта таряалан, сабшалан дээрэ наг шэбхэ гаргаха, минеральна үтэгжүүлгэ оруулха ажал бирагүй. Дээрэ дурдагдаhан аймагуудта hайрамай уhа тогтоохо хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэнэ. Хэжэнгын аймагай совхозууд энэ хугасаада оройдоол 4,6 мянган тонно наг шэбхэ гаргажа тарааба. Эндэхи ажахынуудай бүлүүр 14 станциин нэгэнииньшье хүдэлгэгдөөгүй байhаар. Прибайкалиин аймаг энэ талаар үшөө тулюур байдалтай.

Газар таряалан хаhа сагтань уhалха, наг шэбхэ гаргаха хүдэлмэриие гэдэргэ татажа болохогүй. Эдэ үдэрнүүдтэ дээрэ дурсагдаhан аймагууд зохихо хэмжээ абажа, ушарhан дутуу дундануудаа дары усадхаха бэзэ гээд найдагдана.

И. САХАРОВСКАЯ.
мелиораци ба уhанай ажахын министерствын агроном.

Сэлэнгын аймагай олохон луговодууд үнгэрэгшэ ган гасуур жэлдэ үбhэ ногооной баян ургаса хуряажа абаа. Манай фотокорреспондент Ц. Цыренжаповай буулгаhан фото-зураг дээрэ (зүүн гарhаа) луговодууд Д. С. Соктоев (XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз), П. Д. Бимбаев (Химнын совхоз), Д. Д. Очиров (Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз), тракторно таряан ажалай бригадир Б. Д. Олзоноев (Карл-Марксын нэрэмжэтэ колхоз), тус ажахын луговод Б. Д. Туртонов гэгшэдые харанат.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДТЭ

...Нүүрhэнэй промышленностиие техническэ талаарнь шэнэдхэн зэбсэглэхэ ...ай КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтэ тухай асуудалые партиин Центральна Комитет хаража үзэбэ

...Р-эй Нүүрhэнэй про...ленностиин министерст...КСС-эй XXIV съездын ...эбринүүдые бэелүү...лтанууд ба уурхай... техническэ талаарнь ... зэбсэглэхын, үй... хамтадхан гулидха...предприятинуудые то... шахтёрнуудай ...да аятай зохид, ...лтгүй болгохын тула ... тэды хүдэлмэри ... гэжэ тогтоол дотор ...дэнэ. Хүндэ, энер... ба транспортна ... бүтээлгын министер...үрhэнэй промышлен...үтээсэ ехэтэй мал... техникэ жэл бүри ... үгэнэ. Шахта... бүлэг түхеэрэлгэ... оньhожоруулагдаhан ... тоо hүүлэй жэл... ...бон болоо, багашаг ... комбайнуудые, зү...рэрэлгэнүүдые хэрэглэн, сэбэрлэхэ забойнууд сооhоо нүүрhэ гарган абалгын удельнэ хэмжээн нэмээ. Энэнь нүүрhэ малтадаг хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсын ургалтые түргэдхэхэ арга олгоо.

Гэхэ зуура нүүрhэнэй промышленностиие техническэ талаарнь шэнэдхэн зэбсэглэхэ хүдэлмэриин хэм хэмжээн мүнөө сагай эрилтэнүүдтэ харюусахагүй байна гэжэ КПСС-эй ЦК тоолоно. СССР-эй Нүүрhэнэй промышленностиин министерство, Хүндэ, энергетическэ ба транспортна машина бүтээлгын министерство энэ hалбариин предприятинуудые техническэ талаарнь hэльбэн шэнэдхэхэ хэдэ хэдэн шухала даалгабаринуудые дүүргэнэгүй. Шахтануудтахи олохон хүндэ хүдэлмэри оньhожоруулагдаагүй байhаар, сэбэрлэхэ олохон забойнууд хуушарhан машинануудаар ба механизмуудаар зэбсэглэгдэнхэй, налуу ба эгсээр хэмхэрдэг нимгэн үенүүдые, эгсэ нэлэнхы үенүүдые малтаха бүлэг түхеэрэлгэнүүдые бүтээлгэ, хатуу шулуу шоройтой газарнуудые малтаха хүдэлмэри үргэлжэ дээрэнь оньhожоруулха хэрэгсэлнүүдые бүтээлгэ гээгдэжэ байна.

СССР-эй Нүүрhэнэй промышленностиин министерство шахтанууд, уурхайнуудые шэнэдхэн хубилгаха ба hэльбэхэ, заhабарилгын баазануудые бариха ба үргэдхэхэ хүдэлмэри удаанаар ябуулна, малталгын техникээ үрэтэй hайнаар ашагладаг түрүү коллективүүдэй дүй дүршэл дутамагаар тараана. Тус hалбариие техническэ талаарнь шэнэдхэн зэбсэглэлгын, технико-экономическа гүйсэдхэлнүүдэй эршэ темпэдэ энэнь муутаар нүлөөлнэ.

Хүндэ машина бүтээлгын министерство горно-шахтануудай түхеэрэлгын, тэрэнэй запчастьнуудай талаар нүүрhэнэй предприятинуудай хэрэглэмжые хангана гүй. Малталгын техникэ бүри олоор бүтээн гаргаха хэрэгтэ нүүрhэнэй машина бүтээлгын заводуудай арга боломжонууд дутамагаар хэрэглэгдэнэ, тэдэнэй үйлэдбэриин хүсэ нэмээхэ даалгабаринууд дүүргэгдэнэгүй.

СССР-эй Минугольпром ба Минтяжмаш нүүрhэнэй промышленностиие хүгжөөлгын шухала асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэ научно-шэнжэлэлгын, проектно-конструкторска эмхинүүдэй оролдолго хүсэлэлгэ дутамагаар хандуулна. Энээнhээ уламжалан, техническэ гу...

(Үргэлжэлэлынь 3-дахи хуудаhанда).

БОРЬЁОГОЙ БАЯН ТАЛЫН ХЭШЭ

Бүхы дээрээ 837 мянган центнер хүрэтэр орооhо таряа, 554 мянган центнер бүдүүн тэжээл, 126 мянган тонно силос, 29 мянган тонно куузику ургуулха, 1000 тонно витамин-үбhэнэй гурил, 5000 тонно сенаж бэлэдхэхэ, 2100 гектар шэнэ газар хахалжа, орооhо тариха—шиидхэхы удха шанартай гурбадугаар жэлдэ Зэдын аймагай механизаторнууд, луговодууд, кукурузашад болон куузикашадай абаhан социалис уялга иимэ.

ХЭГДЭhЭН ХҮДЭЛМЭРИИН ЗАРИМ ДҮНГҮҮД

Юhэдэхи табан жэлэй түрүүшын хоёр жэлэй туршада хэгдэhэн хүдэлмэриин зарим дүнгүүд тухай, шиидхэхы удха шанартай гурбадугаар жэлдэ бэелүүлэгдэхэ ехэ зорилгонууд тухай Зэдын аймагай механизаторнууд, луговодууд, кукурузашад болон куузикашадай зүблөөн дээрэ дэлгэрэнгы хөөрэлдөөн болоо. Энээн тухайда КПСС-эй Зэдын райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Потепалов А. Р.** элидхэл хэжэ, механизаторнууд, ажахын хүтэлбэрилэгшэд, парткомой секретарьнар, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд үгэ хэлээ. Үгэ хэлэhэн хүнүүд бултадаа шэнэ болон боро газар элдүүрилжэ, тарилгын талмай үргэдхэхэ тухай КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые халуунаар дэмжэн, 1973 ондо орооhо таряа, үбhэ ногоо ехээр marижа, баян ургаса абахын тула тодорхой хэмжээ ябуулганууды бэелүүлхэ шухала байhыень онсолон тэмдэглэбэ.

Һүүлэй хоёр жэл соо аймагай ажалшад оролдосотойгоор хүдэлжэ, амжалта туйлаа. Адууhа малайнгаа тоо толгойе олошоруулаа, гүрэндэ мал ажалай продукци худалдаха түсэбөө дүүргээ. Жэшээлхэдэ, 1970 онойхитой сасуулан үзэхэдэ, эбэртэ бодо мал 1.710 гаран толгойгоор, тэрэ тоодо үнеэд 667 толгойгоор, хонид — 10.850 гаран толгойгоор, морид — 350 толгойгоор олошоронхой. Мүн гахайнуудай, шубуудай тоо нилээд олон болоо. Мал ажалай продукци гүрэндэ тушааха түсэб хоёр жэлэй хугасаада һүөөр 105 процентээр, мяхаар — 103,4 процентээр, ноохоор — 102 процентээр, үндэгөөр — 147 процентээр дүүргэгдэнхэй.

Коммунис партиин, совет гүрэнэй жэл бүхэндэ туйлай ехэ туhаламжа үзүүлжэ байдагайнь ашаар иимэ амжалтанууд туйлагдаа гэжэ элидхэлшэшье, үгэ хэлэhэн хүнүүдшье хэлэбэ. Шэнэ гавар нилээд ехээр хахалагдаhан байна. Газар шанаржуулан hайжаруулха хэрэгтэ гүрэнэй мүнгэ зөөри hомолhонойнь туhаламжаар ехэхэн хүдэлмэри хэгдээ. Хүдөө нютагуудта элдэб янзын барилга хэдэг ПМК гэжэ эмхи байгуулагдаа. Тэрэ хадаа элдэб барилга хэхэ мэргэжэлтэй, газар элдүүрилхэ, шанаржуулан hайжаруулха олон түхэлэй техникээр хангагданхай. 400 гектар уhалха шадалтай уhалуурхиин түхеэрэлгэ хоёр жэл соо барижа дүүргээ, 450 га уhалха хуушанай түхеэрэлгэнүүдые хубилган заhабарилаа, 640 гектар намаг, болдог хатаагдажа, ашаглалтада үгтэнхэй. 2.530 гектар эдлүүриин газар үндэhөөрөө hайжаруулагдаа. 1973 ондо уhалууриин 500 гектар шэнэ газар ашаглалтада үгтэхэ, 410 гектар уhалха уhалуурнин түхеэрэлгэ заhабарилагдаха, 200 гектар дээрэ мелиораци хэгдэхэ, 195 гектар талмай дээрэ намаг хатаагдаха, 1.550 гектар дээрэ культуртехническэ хүдэлмэри хэгдэхэ болоно.

КПСС-эй майн (1966 он) Пленумhээ хойшо үнгэрhэн үе соо газар шанаржуулан hайжаруулха хэрэгтэ 2,7 миллион түхэриг hомологдожо, нилээд ехэ хүдэлмэри хэгдэhэн байна. 9,5 мянган гектар газар шанаржуулагдаhан hайжаруулагдаа. 1.500 гектар уhалха уhалууриин урданай түхеэрэлгэ заhабарилагдаа, 1.500 гаран гектар намаг хатаагдаа, 5.530 гектар газар үндэhөөрөө hайжаруулагдаа.

бүхэндэ абтаха байна. Газарта хайша хэрэгээр, эзэн бэшээр хандаад байбал, хэншье, хэзээшье баян ургаса абахагүй.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Пашинскиин тракторно-таряан ажалай бригадын газар нүхэр Усовай газартай зэргэлээд, нэгэ мужаатай юм. Эрхэ байдалынь аб адлихан. Теэд ургасань тад ондоо. 1972 ондо нүхэр Усовай бригадын гектар бүхэн дээрэhээ 15 центнер шэниисэ ургуулжа абахадань, нүхэр Пашинскиин бригада миил 7 центнер ургуулhан байха юм. Энэ хадаа газартадоо үрэ дүнгүүд туйлагдаhан байна. Оёорой совхозой нүхэр Бадмаевай бригадын гектар бүхэнэй 11,7 центнер орооhо таряа ургуулжа абахадань, харин нүхэр Балтаровай бригада оройдоол 4,1 центнер ургуулhан байна. Тракторна бригадануудай хүдэлмэриин үрэ дүн яахадаа иимэ ехэ илгаатай байнаб гэхэдэ, зарим бригадын механизаторнууд хүдэлмэридөө харюусалга багатайгаар хандана, газараа муугаар элдүүрилнэ, забhар гаргана, гүйхэнөөр хахална, шанар муутайгаар ехэ газар түргэн хахалаад, мүнгэ ехээр аба-

Зэдын тракторно-таряан ажалай бригадын бригадирнууд — (зүүн гарhаа) XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозhоо В. П. Каленов, «Мир» колхозhоо В. Л. Усов, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозhоо Социалис Ажалай Герой Е. П. Бутаков гэгшэд хөөрэлдэжэ байна.

А. ИСТОМИНОЙ фото.

ЗАЛУУ МЕХАНИЗАТОРНУУДЫЕ hУРГАХА

Зэдын аймагта элдэб түхэлэй тракторнууд—гусеничнаашье, мөөртэйшье, комбайнууд (орооhо таряашье, кукурузашье хуряаха), ашаа тээхэ машинанууд нилээд олон байна. Теэд олохон механизаторнууд дутана. Халуун хүдэлмэриин үедэ тракторнуудые хоёр халаанда хүдэлгэхэhөө байтагай нэгэшье халаанда дууhыень хүдэлгэхэ гэбэл, механизаторнууд олдонгүй байжа болохоор хэбэргэй. Жэшээлхэдэ, энэ жэлдэ аймагай ажахынуудта 1043 тракторист, 385 комбайнер хэрэгтэй болохо байна. Харин колхоз, совхозуудтань мүнөө дээрээ 803 тракторист, 219 комбайнер тоологдоно. Нигээд тоолоод үзэхэдэ, олохон механизаторнууд дутаха болоно. Тиимэ хадань механизаторнуудые hургаха, олоор бэлдэхэ гээшэ ехэ удхатай хэрэг болоно. Энэ хадаа бэелүүлэгдэшэгүй хэрэг бэшэ. Бүгэдэ нийтын hуралсалай курсада 212 хүн hуража байнхай, тэдэнэй заримаанинь трактористнар, заримаанинь комбайнернууд болоно гарахаар хүлеэгдэнэ. 87 залуушуул СПТУ дүүргэхээ байнхай. Зүгөөр эдэ механизаторнууд хүдэлмэриин дүй дүршэлгүй, трактораi руль бариад, ажаллажа үзөөгүй хүнүүд байха ха юм.

Иимэ залуушуулда ехэ анхаралтайгаар хандаха, дүй дүршэлдэ хайхарамжатайгаар hургаха, тэдэнине мэргэжэл түгэлдэр механизаторнууд болгохо гээшэ ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй, партийна организацинуудай бодото зорилго болоно. Эдэнине hайн мэргэжэлтэй, дүй дүршэлтэй ёhотой механизаторнууд болгохын тулада практика гарахыень оньhон аргаар, дүй дүршэлөөр баян, үни удаан ажаллажа байhан механизаторнуудтай сугтань хүдэлгэхэ байна. Зэдын аймагай ажахынуудта ургаса ургуулжа мэргэжэhэн, газар элдүүрилгын «hургуули» түгэдөөр шудалhан, баян ургасын «нюусые» тааhан механизаторнууд олон бии. Залуушуулые hайнаар hургажа, өөhэдынгөө халаанине бэлдэхэеэ тэдэнэр хэзээшье арсахагүй. Борьёогой талын суута механизатор Василий Павлович Каленов «эдир залуухан үхибүүд таряа ургуулна» гэжэ шоггойхоноор хэлэhэн байха юм. Энэнь алишье талаараа зүбөөр хэлэгдэhэн ушар. Нэгэ талаhаа залуу механизаторнуудай олоороо урган гаража байhандань урмашаhан удхатай. Нүгөө талаhаа эдэ залуушуулые **hайтар** дүй дүршэлдэ hургангүй. «хабтайгаал hаа — газар, харлаал hаа — паар» гэhэн шэнгеэр газар хахалуулжа, голодоhо гаргуулдаг ажахын хүтэлбэрилэгшэдые шүүмжэлhэн удхатай.

Социалис Ажалай Герой Е. П. Бутаковой бригадада бүтэдэ нийтын hуралсалай курс hаяхан дүүргэhэн залуу трактористнууд гусеничнэ трактор дээрэ жэл бүхэндэ шахуу хүдэлжэ гарана. Нүхэр Бутаков залуу механизаторнуудта эсэгэ мэтын анхаралтайгаар хандажа, оньhон аргаа, баян дүй дүршэлөө тэдэнэртэ дамжуулан үгэхые үнэн зүрхэнhөө оролдоно.

КУЛЬТУРНА ПОЛЕВОЙ СТАН ХЭРЭГТЭЙ

Зарим колхоз, совхозуудта залуу механизаторнууд яахадаа удаан тогтожо ажаллангүй, байражангүй, ондоо нютаг худар гү, али ондоо ажалда ороод ябашанаб гэжэ бодоод үзэбэл, гол шалтагаануудайнь нэгэн гэхэдэ, түбхын түрүүндэ, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй зүгhөө тэдээн тухай үнэн зүрхэнэй анхарал оролдолго гаргагдаагүй; тэдэнэр гэр байраар хангагданагүй, тэдэнэй ажаллахадань таарамжатай зохид эрхэ нүхэсэл байгуулагданагүй. Олохон ажахынуудта механизаторнуудай ажалайнь нормошье, түлөөhэншье гуримшуулагдаагүй байhаар. Энээн дээрэhээ болоно, гусеничнэ трактор дээрэ ажалладаг механизаторнууд ажалай түлөөhэнэй талаар хохидолдо орохо баатай болоно. Олонхи механизаторнууд мөөртэй трактор дээрэ хүдэлхэеэ дугташана. Гусеничнэ, трактор жэжэ божо хүдэлмэридэ хэрэглэгдэнгүй, ехэнхидээ миил байха баатай болоно бшуу. Тиихэдэнь мөөртэй трактор үдэр бүхэндэ шахуу түхэреэн жэл соо хэрэглэгдэнэ. Зарим механизаторнууд трактораа өөрынгөө үмсын хэрэгтэ али болохоор ашаглахаяа hанана. Трактористнуудай ажалай түлөөhые гуримшуулхада, эдэ бүхы ушарнуудые хараада абангүй байхын аргагүй.

Механизаторнуудай хэзээ бүхэндэ оролдосотой, үүсхэлтэйгээр ажаллахынь тулада тэдэнэртэ таарамжатай зохид эрхэ нүхэсэл ажахы бүхэндэ байгуулха шухала. Зэдын механизаторнуудай зүблөөн дээрэ энэ асуудалда ехэ анхарал хандуулагдаха ёhоороо хандуулагдаа. Урдань культурна полевой стантан байhан аад, тэрэнээ үгы хэжэрхиhэн ажахынууд бии байна. Энэ хадаа ехэ буруу ябадал. Колхоз, совхоз бүхэн культурна полевой стантай байха зэргэтэй. Хабарай тарилгын, мүн ургаса хуряалгын халуун хүдэлмэриин үедэ бүхы механизаторнууд тэндэ байха болоно. Зүгөөр тэндэнь радио, телевизор, газетэ болон журнал, библиотекэ болон аптекэ байха ёhотой. Мүнөө иимэ арга боломжо ажахы бүхэндэ дүүрэн бии. Полевой стан дээрэ столово бариад, үдэр бүхэндэ халуун эдеэ хоол эмхидхэхэ гээшэ түрүүшын эрилтэнүүдэй нэгэн ха юм. Ажахын зарим хүтэлбэрилэгшэд энээнине яахадаашьеб тооногүй, механизаторнуудые полевой стан дээрэнь байлгаад, халуун хоолоор, бусад шухала хэрэгсэлнүүдээр хангахые оролдоногүй.

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **В. Н. Шабанов** зүблөөн дээрэ үгэ хэлэхэдээ, хабарай тарилгын үедэ полевой стан дээрэ механизаторнуудай байхадань таарамжатай зохид эрхэ нүхэсэл байгуулхабди, унтаха зөөлэн хэбтэри, халуун эдеэ хоол, шухала зүйлнүүд байха. Эдеэ хоол механизаторнуудта 50 процент хүнгэлэлтэтэйгөөр үгтэхэ гэжэ мэдүүлбэ. Тэрэ-

ҮРЭhЭНЭЙ ШАНАР ЭРИД hАЙЖАРУУЛХА

Зүблөөн дээрэ хэhэн элидхэл соошье, хүнүүдэй хэлэhэн үгэнүүд соошье үрэhэнэй шанар эрид hайжаруулха асуудал ехэ хурсаар табигдаа. Аймагай олонхи ажахынууд орооhото ургамалнуудай эрхим hайн үрэhэ хүрэнгөөр үшөө хангагдаагүй байhаар. Жэлhээ жэл бүхэндэ муу шанартай үрэhөөр тарилга хэжэ, олохон ажахынуудынь баян ургаса ургуулжа бирагүй. Заримдаа ургасань гаргашаяа харюулнагүй. Энэнь газар таряалангай түргэн хүгжэлтэдэнь туhалхагүйhөө гадна, тойбо татана. Илангаяа обёос болон ешмээнэй үрэhэн ехэ муу шанартай. Эдэ ургамалнуудай эрхим hайн үрэhөөр аймагайнгаа бүхы ажахынуудые хангаха уялгатай Борьёогой совхоз өөрынгөөшье хүсэд хангажа шаданагүй. Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз бүхы бусад ажахынуудые шэниисын эрхим үрэhөөр хангаха зэргэтэй аад, үүргэеэ баhал дүүргэнэгүй. Бүхы колхоз, совхозуудаа орооhото ургамалнуудай эрхим дээдэ шанартай үрэhөөр хангаха хэрэгтэ ехэ хубилалта болоногүй. Энээн тушаа тодорхой хэмжээнүүдые абаагүйдэ болёо.

Орооhото ургамалнуудай үрэhэ ургуулхаар мэргэжэhэн бригаданууды эмхидхээд, үрэhэнэй тусхай севооборот бии болгобол, таатай гэжэ hанагдана. «Мир» колхозой Зэлтэрын отделени, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой 1-дэхи отделени, Борьёогой совхозой 2-дохи фермэ, «Заречный» совхозой Боопын отделени, Доржи

ТЭЖЭЭЛЭЙ УРГАМАЛНУУДЫЕ ЭЛБЭГЖҮҮЛХЭ

Мал ажалай продукци элбэгжүүлхэ талаар аймагай ажахынуудай урда 1973 ондо ехэ зорилго табигданхай. Адууhа малайнь тоо толгойшье олошорхоор, ашаг шэмэньшье ехэ болохоор хараалагдана. Тиимэhээ тэжээлэй ургамалнуудай ургаса баяжуулха, тэжээл элбэгжүүлхэ гээшэ тон ехэ удха шанартай.

КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй тогтоол соо хэлэгдэhэнэй ёhoop, 1973 ондо республика дотор 50 мянган гектар шэнэ ба боро газар хахалагдажа, тарилгын талмай, түбхын түрүүндэ, орооhото ургамалнуудай тарилгын талмай үргэдхэгдэхэ зэргэтэй. Тэрэ тоодо Зэдын аймагай ажахынууд 1975 он болотор 6.000 гектар шэнэ газар элдүүрилжэ, ашаглалтада оруулха зорилготой. Тэрэнэй 3.000 гектарынь энэ жэлдэ хахалагдаха байна. Энээнтэй дашарамдуулан, тэжээлэй ургамалнуудые hайн газар дээрэ марижа, баян ургаса абаха, малай тэжээл элбэгжүүлхэ гээшэ колхоз, совхоз бүхэнэй шухалын шухала зорилго болоно.

Хонидые түхэреэн жэл соо тэжээлээр hайнаар хангахын тулада эхэ хонидой отара бүхэнэй дэргэдэ 15—25 гек-

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Октябрьский» совхозой тракторна бригадын бригадир үни удаан ажаллажа байhан, баян дүй дүршэлтэй механизатор Вера Васильевна Провоторова Торинин совхозой главна инженер А. Г. Матвеев, «Мир» колхозой кукурузовод И. Г. Гарифуллин, «Октябрьский» совхозой тракторист С. А. Юсупов гэгшэдтэй хөөрэлдэжэ байна.

А. ИСТОМИНОЙ фото.

БЭЕЛҮҮЛЭГДЭХЭ ЗОРИЛГОНУУД ЕХЭ

Нилээд ехэ юумэнэй хэгдэбэшье, орооhо таряа, үбhэ ногоо элбэгээр ургуулжа, улам бүри олоор үдэжэ байгааша нийтынгээ адууhа малые алибаа тэжээлээр бүрин хүсэдөөр хангаха талаар аймагай колхоз, совхозуудай хүдэлмэридэ бага бэшэ дутуу дунданууд тохёолдоhоор. Һүүлшын хоёр жэлэй дүнгүүдые үзэбэл, түсэбөөр хараалагдаhанда орходоо hураггүй бага орооhо таряа, үбhэ, хүхэ hолюомо, силос ургуулжа абаhан байха юм. 1972 ондо илангаяа бага ургаса абтаа. Наймадахи табан жэлэй үедэ дунда зэргээр жэл бүхэндэ абтадаг орооhо таряанай миил 59 процентнь 1972 ондо ургуулагдаhан болоно. Гүрэндэ тушаагдахаар түсэблэгдэhэн орооhо таряагаа хүсэдөөр тушаангүй, аймаг гүрэндэ бага бэшэ доёмхотой болоhон байна. Аймагай колхоз, совхозууд 1973 ондо таряаншье, малшье ажалай продукци абаха бүхы түсэбүүдээ амжалтатайгаар дүүргэхэhээ гадна, үри доёмхогүй болохо хүсэлэнтэй.

Иимэ арга боломжо Зэдын аймагай колхоз, совхозуудта бии гү? Бии даа, дүүрэн бии. Борьёогой талын баян хэшэгтэй байhаниинь үнинэй суутай ха юм. Иимэ hайн үрэжэл ехэтэй газар хомор шог байха. Эндэ орооhо таряашье, үбhэ ногоошье, овощ, хартаабхашье элбэг дэлбэгээр ургуулжа болоомоор, ургуулдаг түрүүшүүлшье олон. Социалис Ажалай Герой Евлампий Павлович Бутаков, Ленинэй орденто Василий Павлович Каленов гэгшэд хэзээ бүхэндэ орооhо таряанай баян ургаса ургуулдаг суутай механизаторнууд байна ха юм. Эдэнэй баян дүй дүршэлые халан абаhан ехэ бэрхэ залуу механизаторнууд ургажа байнхай. Колхоз, совхозуудынь трактор, комбайн болон бусад машина, техникээр hайнаар зэбсэглэнхэй. Ажахынуудтань бүхы дээрээ саяар 678 элдэб түхэлэй тракторнууд, тэрэ тоодо 319 гусеничнэ трактор тоологдоно. Үрэжэл ехэтэй газартайшье, эрхим бэрхэ механизаторнуудтайшье, элдэб янзын оньhо техникэтэйшье Зэдын колхоз, совхозуудай тарилгынгаа талмайе үргэдхэжэ, элбэг баян ургаса ургуулхань лабтай.

ГАЗАР hАЙНААР ЭЛДҮҮРИЛХЭ ГЭЭШЭ ШУХАЛА ЗОРИЛГО

Али бүхы ургамалнуудай ургасые дээшэлүүлхын тула газараа забhаргүйгөөр, hайнаар хахалха, борнойлхо, бүхы бусад элдүүрилгыень анхаралтай оролдосотойгоор хэхэ, ямар газар хэды сантиметр гүнзэгыгөөр хахалха шухала байhыень hайн мэдэхэ, агротехникын эрилтэ нарин нягтаар сахиха, буртаг үбhэ ургуулхагүйе оролдохо хэрэгтэй. Эндэ механизатор бүхэнэй үүргэнь, харюусалгань тон ехэ. Баян ургасын диилэнхи ехэ хубинь механизаторай гарта бшуу. Механизатор хадаа газарай бүрин эрхэтэ эзэн гээшэ. Эндэ «Мир» колхозой механизатор В. Л. Усовай тракторно-таряан ажалай бригадын үльгэр жэшээтэ хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай хэлэнгүй аргагүй. 1972 ондо тус бригада 1100 га талмай дээрэhээ гектар бүриин 15 центнер шэниисэ, 663 га талмай дээрэhээ гектар бүриин 12,6 центнер обёос, гектарай 106 центнер кукурузын ногоон набша намаа, гектарай 13,8 центнер таримал үбhэ, гектарай 106 центнер куузику ургуулжа абаа ха юм.

Нүхэр Усовай бригада хайшан гээд иимэ амжалта туйлааб гэхэдэ, газараа ехэ hайнаар, зөөлэн болоторнь элдүүрилнэ. Ган гасуур болохо магад гэжэ тухайлаад, газараа ехэ урбуулаагүй. Лущильник, борной, каток гэхэ мэтын зэр зэмсэгүүд тон зүбөөр хэрэглэгдэнэ. Сагай уларилые хараада абажа, тарилгынгаа болзор нэгэ бага хожом болгоhон байха юм.

Үрэhэ хүрэнгэеэ жэгдээр, юрынхиhээ нэгэ бага гүнзэгыгөөр, шиигтэй хүрьhэндэ булаhан байна. Үрэhэ тарихадаа нэгэн доро аммиаган уhа оруулалсаа. Эрхим hайн үрэhэн таригдаа. Механизатор бүхэн ехэ оролдосотойгоор ажаллаа. Механизаторнууд тарилгынгаа хойноhоо hайнаар харууhалаа. Уhалууриин газар саг соогоо уhалагдаа. Ургасаяа тэдэнэр саг соонь, гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа абаа. Газарта ингэжэ эзэн ёhoop, хайхарамжатайгаар хандаад байбал, баян ургаса хэзээ

хоёр ондоогоор хандаhанай эли тодо гэршэ — хоёр тад ондоо үрэ дүн гээшэ бшуу. Тэрэшэлэн нэгэ ажахын тракторно-таряан ажалай хоёр бригадада хоёр тад ондоо хаяа оролдоно, агротехникын эрилтэ огто сахинагүй, баян ургаса ургуулхын түлөө тэмсэнэгүй. Үрэhэ хүрэнгэеэ хүсэдөөр хаянгүй, нормыень багадуулна.

АЖАХЫН ТООСООН—АМЖАЛТЫН ТҮЛХЮУР

Тракторно-таряан ажалай бригаданууды ажахын тоосоондо оруулха гээшэ ехэ удха шанартай. Хонишодой отаранууд ажахын тоосоондо ороод, амжалтатайгаар хүдэлжэ байна ха юм. Хонишод ажахын тоосооной амта танинхай, оролдосотой hайнаар ажаллаад байгаа hаа, тэрэнэй ашатай, туhатай байhыень ойлгонхой. Механизаторнууд энээнине яахадаа ойлгохогүй юм. Трактор бүхэнэй хүдэлмэридэ ажахын тоосоон нэбтэрүүлэгдэхэ зэргэтэй. Тингэбэл хүдэлмэридөө hаланаар хандаха, голодоhо гаргаха, алибаа юумые гам хайрагүйгөөр гаргашалха, үрилтэ хэхэ, эрхим hайн шанарай түлөө, үндэр бүтээсын түлөө тэмсэхэгүй, элбэг баян ургаса ургуулхые оролдохогүй нэгэшье механизатор байхагүй hэн. Элидхэл соошье, механизаторнууд, инженернүүд болон агрономуудай хэлэhэн үгэнүүд соошье, энэ асуудалда тон ехэ анхарал хандуулагдаа.

Тракторна бригада бүхэнине ажахын тоосоондо оруулаа hаа, механизаторнуудта өөhэдтэнь шье, ажахыдашье, гүрэндэшье ехэ ашатай туhатай байха hэн. Хэн механизатор, хэзээ, хэды шэнээн бензин, тоhодохо материал, ямар запасной часть абааб гэжэ олохон колхоз, совхозуудай бухгалтеридэ тэмдэглэгдэнэгүй. Энэ талаар тоо бүридхэл ехэ хангалтагүй байhаар. Аймагай олохон ажахынуудта, тэрэ тоодо «Мир», «Коммунизм», XX партсъездын, Ленинэй болон Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозуудай бухгалтеридэ механизаторнуудай гаргашалhан али бүхы гаргашанууд хэзээнэи хойно, нилээд удаан болзорой үнгэрhэн хойно тэмдэглэгдэдэг заншалтай. Эндэ хиналта шалгалта хэгдэнэгүй. Хамтын зөөридэ иимэ hалан хойрогоор хандаха гээшэ ехэ муу хойшолонтой байна. Хамтын зөөридэ, гүрэнэй зөөридэ гамтайгаар, нарин нягтаар хандахаар хүнүүдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ hаад ушаруулагдана. Тоо бүридхэлэй иимээр табигдаhан колхоз, совхозуудта ажахын тоосоон хайшан гээд нэбтэрүүлэгдэхэ юм. Ажахын тоосоо бэелүүлгэдэ иимээр хандахада, хүнүүд ажалдаашье хайша хэрэгээр хандана, журамгүй болоно, гаргашаяа огто тоолоногүй. Түрүү механизаторнууд энээнине буруушааха ёhоороо буруушаана.

Эндэ агрономууд ехэ үүргэтэй. Механизаторай хэhэн хүдэлмэриие агроном наринаар шалгажа үзэхэ уялгатайшье, эрхэтэйшье ха юм. Механизаторай шанар муутайгаар, забhартайгаар, гүйхэнөөр газар хахалаад байгаа hаань, агроном шалгажа үзөөд, дахин хахалуулжа, дутууень усадхуулха зэргэтэй. Илангаяа хабарай тарилгын гү, али ургаса хуряалгын үедэ агрономой зүбшөөлгүйгөөр механизаторай хэhэн хүдэлмэри бүтээгдэhэндэ тоологдохо зэргэгүй гэжэ ажахын хүтэлбэрилэгшэд тэмдэглэнэ. Механизаторай хэhэн хүдэлмэриие агроном тушаажа абаха болоно. Энэнь зүб байна. «Октябрьский» болон Борьёогой совхозуудта, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоздо тракторна бригаданууд ахамад агрономуудай сэхэ мэдэлдэ оронхой. Энэ хадаа агрономуудай, илангаяа ахамад агрономуудай үүргые өөдэнь үргэнэ, харюусалгыень ехэ болгоно. Агрономуудай урда, тракторна бригадануудай бригадирнууд болон механизаторнуудай урда ехэ эрилтэ табигдаха ёhоороо табигдана. Энэ эрилтые бүри ехэ болгохо шухала. Газарай хахалагдаhанайнь, борной, каток, лущильник гэхэ мэтын зэр зэмсэгүүдэй зүбөөр хэрэглэгдэжэ, hайнаар элдүүрилэгдэhэнэйнь, жэгдэлэгдэhэнэйнь hүүлээр агрономой гар табилгатай акт зохёогдохо болоно.

Бүхыдөө тракторна бригадын хүдэлмэриие, механизаторнуудай хүдэлмэриие гуримшуулха, эрхим шанартай, үндэр бүтээсэтэй хүдэлмэриин түлөө али болохоор урмашуулхаар тодорхой хэмжээ ябуулганууды хараалха шухала. Тиихэдээ түбхын түрүүндэ ургасын хэмжээ заабол хараада абаха хэрэгтэй.

„ОРООҺО ТАРЯА ЕХЭЭР ҮЙЛЭДБЭРИЛХЭ ГЭЭШЭ ХҮДӨӨ АЖАХЫН Г
ШУХАЛА ЗОРИЛГОНУУДАЙ НЭГЭН БАЙҺААР“

(Л. И. БРЕЖНЕ

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДТЭ

(Түгэсхэл. Эхининь 1-дэхи нюурта).

...удые тодорхойлолго, ...э техникэ зохёолго, тэдэ... олоор бүтээн гаргалга ...р унжагайрна. СССР-эй ...рһэнэй промышленнос... министерствын инсти...туд горно-геологическа ...ю оршон байдалда нүүрһэ ...тан абалгын технологиче...а үрэ ехэтэй аргануудые ...бөгоогүй байна.

КПСС-эй Центральна Ко...тет нүүрһэнэй промыш...ностиие техническэ та...рнь шэнэдхэн зэбсэглэхэ ...тонуудые шиидхэхэ ...энүүдэй дутамагаар ...аг байһанда СССР-эй ...рһэнэй промышленнос... министерствын, Хүндэ, ...гетическэ ба транспорт... машина бүтээлгын ми...стерствын коллегинүүдэй ...рал хандуулаад, тогтоол ...р тэмдэглэгдэһэн дутуу ...дануудые зайсуулхыень, ... жэлэй түсэбөөр тодор...гдоһоной ёһоор, нүүр... промышленностиин ...дприятинуудые техниче... талаарнь һэльбэн зэбсэг... даалгабаринуудые заа...гүй дүүргэхэ ябадал хан...ень тэдэнэй коллегинүү... министрнүүд нүхэд ...тченко ба Жигалиниие ...лаа.

КПСС-эй XXIV съездын ...хэбэринүүдые дүүргэхэ, ...бэриин хүгжэлтэ түр..., хамтадхан гулидха... үйлэдбэреэ үргэлжэ дээ... оньһожоруулха ба ав...даар зэбсэглэхэ хүдэл... оролдосотой нэтэрүү..., сэхэ шууд бэелүүлхэ, ...һэнэй үндэһөөр нүүрһэ ... ехээр абадаг болохо, ...ай бүтээсын ургалта ... түргэдхэхэ. технико...номическа бусад үрэ дүн...дые һайжаруулха гээшэ ...рһэнэй промышленнос... ба нүүрһэнэй машина...дые бүтээдэг бүхы хү...дэлмэрилэгшэдэй, партийна ба профсоюзна организацинуудай гол зорилго болоно гэжэ тогтоол дотор заагдана.

СССР-эй Нүүрһэнэй промышленностиин министерство, комбинадуудай ба предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд шахтануудай фондые һэльбэн шэнэдхэхэ ба хубилгаха хүдэлмэри һайжаруулха, бүтээсэ ехэтэй түхеэрэлгэнүүдые хэрэглэлгэдэ тойбо татадаг шалтагаануудые зайсуулха, оньһожоруулагдамал комплекснуудые, сэбэрлэдэг ба малтадаг комбайнуудые, зүһэдэг түхеэрэлгэнүүд ба бусад техникэ ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ, машинанууд ба механизмуудые шалгаха, заһабарилха ба техническэ харууһа хангаха хүдэлмэреэ һайжаруулха уялгатай.

Хүндэ машина бүтээлгын министерство нүүрһэнэй машинануудые бүтээдэг заводуудай хүдэлмэри һайжаруулха, ашаглагдажа байгаа предприятинуудтахи горно-шахтна түхеэрэлгэнүүдэй бүтээсые бүри ехэ болгохоор хэмжээнүүдые абаха, станогуудые хүсэд һайнаар ашаглаха, шэнэ хэрэгсэлнүүдые олоор бүтээлгын болзор хороохо, бүтээгдэн гаргагдадаг продукциин техническэ хэм хэмжээе, шанар ба бүхэ бэхи байлгые улам һайжаруулха уялгатай.

Нүүрһэнэй ба горно машина бүтээдэг үйлэдбэринүүдые бариха, ашаглалгада оруулха түсэбүүдээ зайлашагүй дүүргэхэ, түрүүшын ээлжээндэ оньһожоруулагдамал тулгануудые, горно-малталгын техникэ, комбайнууд ба тон бэхи түхэреэн гэнжэнүүдые бүтээхэ ябадал хангахыень СССР-эй Минтяжстройе, Минпромстройе КПСС-эй ЦК уялгалба. Нүүрһэ малтадаг оньһожоруулагдамал автомат хэрэгсэлнүүдээр нүүрһэнэй промышленностиин хэрэглэмжэ хүсэд бүринөөр хангаха, тэрэшэлэн нүүрһэнэй ба горнорудна промышленностьда аюулгүй дэлбэрэлгэ хэхын тула хэрэглэгдэхэ аппаратура ба түхеэрэлгэнүүдые бүри олоор бүтээхэ дурадхалнуудые зохихо министерствэнүүд ба албан зургаануудтай хамта тодорхойлон зохёохыень СССР-эй Госпланда, Эрдэм болон техникын талаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй гүрэнэй комитедтэ даалгагдаа.

Научно-шэнжэлэлгын ба проектно-конструкторска институдуудые хүтэлбэрилгын хэм хэмжээе улам дээшэлүүлхэ, тэдэнэй шэнжэлдэг тематикын хэр шухала, хүдэлмэриинь хэр үрэтэй байһые наринаар хаража үзэхэ, нүүрһэнэй промышленностиие техническэ талаарнь шэнэдхэн зэбсэглэлгын, шахтернуудай ажаллаха арга боломжо улам һайжаруулхаар шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ ябуулгаяа гол болгон хандуулха гэжэ СССР-эй Минугольпромдо, Минтяжмашта даалгагдаа. Хатуу нүүрһэ ба газарай породонуудые буталха үрэ ехэтэй аргануудые олохын, нүүрһэтэй газарнуудые шэнжэлэн ашаглаха бүри һайн түхеэрэлгэнүүдые, нүүрһэ түнхин гаргаха оньһон шэнэ хэрэгсэлнүүдые, забойнууд соо хүнэй хабаадалгагүйгөөр нүүрһэ малтан абадаг бүлэг автомат түхеэрэлгэнүүдые бии болгохын тула шухала хэмжээнүүдые СССР-эй Минугольпромтой. Минтяжмаштай, бусад харьяата министерствэнүүд ба албан зургаануудтай хамта тодорхойлхо ба бэелүүлхыень Эрдэм, техникын талаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй гүрэнэй комитедтэ даалгагдаа.

Шахтернуудай усал аюулгүйгөөр хүдэлмэрилхэ ябадал хангалгада үдэр бүриин анхарал хандуулха, һэргылэлгын хүдэлмэри улам һайжаруулха, техникэ аюулгүйгөөр хэрэглэхэ гурим нарин шангаар сахилгын түлөө бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй харюусалга дээшэлүүлхэ эрилтэ КПСС-эй ЦК СССР-эй Минугольпромой, нүүрһэнэй комбинадууд ба предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй, шахтанууд ба уурхайнуудай партийна болон профсоюзна организацинуудай урда табиба. «1973 оной арадай ажахын түсэбые болзорһоо урид дүүргэхын түлөө промышленностиин, барилгын ба транспортын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй ба ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоолые дүүргэлгэдэ гол анхаралаа хандуулдаг байхыень, тиихэдээ энэ жэлэй түсэбүүд, даабаринууд ба социалис уялгануудай дүүргэлтэ зайлашагүй хангаха. ехэ хэмжээтэй, эрхим шанартай продукци гаргаша багатайгаар үгэхэ гэһэн тон шухала эрилтые хүтэлбэри болгохыень СССР-эй Минугольпромдо, нүүрһэнэй промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай ЦК-да, комбинадуудай ба предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ, шахтануудай, уурхайнуудай ба шанаржуулгын фабрикануудай партийна, профсоюзай ба комсомолой организацинуудта дурадхагдаа. Түрүү бригадануудай, участогуудай, предприятинуудай һайн дүй дүршэлые, илангаяа нэгэ лаваһаа сүүдхэ соо 1000 тонно ба бүришье ехэ нүүрһэ малтан абадаг коллективүүдэй хүдэлмэриин дүй дүршэлые оролдосотойгоор шэнжэлхэ, үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала.

Нүүрһэнэй промышленностиин предприятинуудые техническэ талаарнь шэнэдхэн зэбсэглэлгын хэрэгэй ямараар шиидхэгдэжэ байһые хаража үзэхэ, энэ хүдэлмэри улам һайжаруулхаар тодорхой хэмжээнүүдые абахыень КПСС-эй ЦК союзна республикануудай компартинуудай ЦК-нуудта, партиин крайкомууд, обкомууд, горкомууд ба райкомуудта һанамжалан дурадхаба. Нүүрһэ бүри ехээр малтан абаха, малталгын техникэ бүтээн гаргаха нөөсэ арга боломжонуудые бэдэрхэ, хэрэглэхэ асуудалнуудта шахтануудай, уурхайнуудай, шанаржуулгын фабрикануудай. нүүрһэнэй машина бүтээлгын заводуудай, проектнэ, научно-шэнжэлгын ба проектно-конструкторска институдта гол анхарал хандуулха. эмхидхэлэй ба политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри саг үргэлжэ һайжаруулха, тэрэнээ КПСС-эй XXIV съездын, КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1972 оной) Пленумэй шиидхэбэринүүдые дүүргэхын тула ажалшадай коллективүүдэй бэелүүлхэ тодорхой зорилгонуудтай нягтаар холбохо шухала.

БурАССР-эй XXV жэлэй ойн нэрэмжэтэ Улаан-...н нарин сэмбын фабрикын коллектив юһэдэхи ...бан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлэй түрүүшын ...арталай даабариие болзорһоонь урид дүүргэжэ, ...эбһөө гадуур 484 мянган түхэригэй продук...и гаргаба. Фабрикын залуу хүдэлмэришэн Лю...овь Колесник нооһо һамнадаг машинада хүдэлдэг ... Тэрэ фабрикада 2-дохи жэлээ ажаллажа бай...шье, һайн дүршэлтэй боложо, халаанайнгаа даа...рие 115 процент дүүргэнэ, нооһо һайнаар һам...жа гаргана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Любовь Колесник.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

Ажалшадай бэшэгүүдһээ

ТУГАЛШАД—ЭДЭБХИТЭД

...аминай аймагай «Ком...мын зам» колхозой ...н фермэнүүдтэ, хо... отарануудта олон за...шуул хүдэлдэг болонхой. ...ра Будаева, Светлана ...енова, Софья Цыбикова ...д колхозой нэгэдэхи ...ениин Зэмхын һаалиин ...эд тугалшанаар ажал... Тэдэнэр тус тустаа ...0 тугал даажа абаад, ...ар харууһална.

...э үбэлжэлгын үедэ ...адай дунда дэлгэрһэн ...союзна социалис мүрысөөндэ залуу тугалшад оролсожо, дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абаһан байгаа. Тиигэхэ зуураа тугалай толгой бүриин шэгнүүрые сүүдхэдэ 500—550 граммһаа бага бэшээр нэмээхээр зоригжоһон байха юм. Абаһан уялгаяа тэдэнэр амжалтатай бэелүүлжэ байна. Январь — март һаранuудта залуушуулай харууһалдаг тугалнуудай толгой бүриин шэгнүүр сүүдхэдэ 450—500 граммаар нэмээгдээ.

С. ШАГДУРОВ.

ГЕОЛОГУУД ЗАМДАА ЗЭҺЭНХЭЙ

...аил Васильевич Снетко...даг геофизигүүдэй На...ска партиин коллектив ...ай республикада гео...эрэлгын хүдэлмэри ... ашагта малтамалнуудай ...энүүдые ололсоно. һүү...өөр жэлэй туршада Бар...ай аймагта яһала аша...оор хүдэлмэрилһэн бай...нэр үнгэрһэн жэлэйнгээ даабари амжалтатайгаар бэелүүлээ. Хэһэн хүдэлмэреэрээ тоосохоор бэлэн болонхойнууд. Үнинэй геолог М. В. Снетковой даадаг партида дүршэл шадабаритай геологууд олон юм.

...Баргажан голой эхиндэ ...лгэ хэхэдэ олон бэрхэ... ...үүд дайралдадаг һэн. ...өр, хүн зоной ажаһуу...ааһаа холо хүдэлдэг ...ойн. Хоёрдохёор, геоло...ай далайн нюрууһаа ...—2000 метр үндэр га... хүдэлмэрилөө. Тиигэбэ...рдаа табиһан зорилгоёо ...ажа шадаа һэмди, — гэ... геофизигүүдэй Намаминска ... начальник Михаил ...евич Снетков хөөрэнэ. ... хүн олон жэл геоло...лжэ, республикымнай ...дта яһала шэнжэлгэ ...юм. Тэрэнэй хүтэлбэ... партиин коллектив шэн... хүдэлмэридэ һомолог... мүнгөөэ ашагтайгаар ...лжа, шэнэ материал... олоһон лэ байдаг. Эдэ...

Геологууд Василий Китаев, Владимир Симонов, геофизигүүд Батомунко Будаев, Иван Горимов, радист Андрей Кустов гэгшэд ажалдаа харюусалга ехэтэйгээр хандадаг. Эдэнэр геолого-шэнжэлгын хүдэлмэри хэхэдээ, орёо нарин приборнуудые хэрэглэдэг болонхой. Эдэ приборнуудай ашаар ашагта малтамалнуудай хэбтэшэнүүдые олоно.

— Манай партиин геологууд оролдосотойгоор хүдэлмэрилнэ. Урдаа табигдаһан зорилгоёо бэелүүлнэ, жэл бүри геолого-шэнжэлгын хүдэлмэриин түсэб дүүргэгдэнэ, — гэжэ М. В. Снетков хамта хүдэлдэг нүхэдөө магтана. Намаминска геолого-бэдэрэлгын партиин коллектив энэ жэлдэ Баунтын аймагта хүдэлмэрилхэ болонхой.

Ж. БАДАЛАЕВ.

«КПСС-эй үзэл сурталай хүдэлмэриин асуудалнууд» гэһэн суглуулбари политическэ литературын хэблэлһээ гараба. 1965—1972 онуудта партиин баталан абаһан шухала шиидхэбэринүүд, КПСС-эй XXIII, XXIV съездын тогтоолнууд болон резолюцинууд энэ суглуулбари соо оруулагдаа.

ШЭНЭ СУГЛУУЛБАРИНУУД

Номой таг

— Манай орон, бүхы совет арад һүүлэй үедэ гурбан ехэ түүхэтэ үдэрнүүдые — Агууехэ Октябриин социалис революциин 50 жэлэй ойе, В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй, СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойе тэмдэглээ, — гэжэ тус документ соо заагдана. Энэ үе соо манай партиин бэелүүлһэн айхабтар ехэ ажал ябуулга тухай тодорхойгоор бэшэгдээ.

Мүнөө үе шатадахи коммунис байгуулгын зорилгонуудтай зохилдуулан, үзэл сурталай хүдэлмэриие саашадань нарижуулха ба бүхы талаһаань хүгжөөхэ эрилтэ табигдана гээшэ.

Эрдэм ба наукын, литература болон искусствын асуудалнууд энэ суглуулбари соо нилээд ехэ һуури эзэлнэ. Эдэ асуудалнуудаар КПСС-эй Центральна Комитедэй баталан абаһан тогтоолнууд суглуулбарида оруулагдаа.

Гэхэтэй хамта хэблэл, телевидени болон радио-дамжуулгын үүргэ тухай эндэ мүн лэ дэлгэрэнгыгээр бэшэгдээ.

КПСС-эй ЦК-гай пропаганда, агитациин таһагай бэлдэжэ гаргаһан «КПСС-эй үзэл сурталай хүдэлмэриин асуудалнууд» гэһэн суглуулбари партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүдэй ёһоор ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ талаар зорилгонуудые шиидхэхэдэнь партийна организацинууд, пропагандистнууд, үзэл сурталай эмхи зургаануудта туһалха байна.

«СССР-эй арадай ажахы. 1922—1972 онууд» гэһэн суглуулбари манай библиотекын библиографическа таһагта оробо. СССР-эй арадай ажахын 50 жэлэй туршадахи хүгжэлтые харуулһан материалнууд эндэ оруулагдаа. Советскэ Союзай ажахын ба соёлой байгуулалтын хамтын дүнгүүдһээ гадна, бүхы союзна, автономито республикануудай, автономито областьнууд ба национальна округуудай экономикын хүгжэлтэ харуулһан тодорхой тоонууд үгтэбэ.

Гэхэтэй хамта социалис оронуудай экономико болон соёл культурын хүгжэлтэ, манай ороной экономикын хүгжэлтые США-гай болон капиталис бусад оронуудай хүгжэлтэтэй зэргэсүүлһэн тоонууд оруулагдаа.

Тэрэшэлэн тус суглуулбариин 699—702-дохи хуудаһануудта манай республикын экономико болон соёл культурын хүгжэлтэ харуулһан баримтанууд бии.

М. ДОНДУБОН.
А. М. Горькиин нэрэмжэтэ республиканска библиотекын библиограф.

ОРОЛДОСОТОЙ ЛЕКТОР

Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоз аймаг дотороо томо, экономическа талаараа хүгжэнги ажахы юм. Тус колхозой ажалшадай байдал һуудал жэлһээ жэлдэ һайжарна, улам баян дэлгэр болоно.

Ажалдаа амжалта туйлахые уряалдаг, эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүн зоной дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаг, парти болон правительствын политикые гүнзэгыгөөр тайлбарилдаг; уран үгөөрөө улад зониие амжалтада зоригжуулдаг хүнүүдтэй эндэ уулзааб.

«Знание» бүлгэмэй эхин организациин түрүүлэгшэ Ц. Б. Хандажапов эгээн иимэ хүнүүдэй түрүүндэ оролсоно. Эхин организацидань 26 хүн тоологдодог. Тэдэнэр лекционно хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг юм байна. Нүхэр Хандажаповай хүтэлбэрилдэг «Знание» бүлгэмэй эхин организаци аймаг дотороо эрхимүүдэй нэгэн юм. Колхозой партийна комитедэй батлаһан нэгэдхэмэл түсэбтэй таараалдуулан, колхозой мэргэжэлтэд малшадай урда лекци олоор уншана. Жэшээлхэдэ, колхозой түрүүлэгшэ В. Н. Шабанов «Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоз юһэдэхи табан жэлдэ», главна ветврач Д. Ж. Галсанов «Малай үүлтэр һайжаруулга — мал ажалай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ гол зорилго», колхозой экономист С. С. Исахов «Ажалай бүтээсэ—амжалтын эхин» гэһэн лекцинүүдые уншана. Ажахын мэргэжэлтэд иимэрхүү лекцинүүдые уншахадаа, колхозойнгоо ажабайдалһаа абтаһан тодорхой жэшээнүүдые абажа, һонирхолтой болгоно. «Знание» обществын эхин организациин түрүүлэгшэ Ц. Б. Хандажапов өөрөө лекторскэ хүдэлмэридэ хабаадажа, хүдөөгэй интеллигенцидэ үльгэр жэшээ харуулна. Ц. Б. Хандажапов, Дээдэ-Үшөөтэйн дунда һургуулиин директорээр хүдэлдэг юм. һургуулиин директор эхэ, эсэгэнэрэй урда хүмүүжүүлгын асуудалааршье лекци уншадаг. Гол түлэб холын фермэ, бригадануудай улаан булангууд соо лекцинүүдые уншаха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулдаг.

Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо бэлэдхэлтэй дашарамдуулан, улад зоной урда уншаха лекцинүүдэй тематика мүнөө хубилгагдажа байнхай. Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой ажалшад мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ тушааха нэгэдэхи кварталай түсэбые сүм дүүргэбэ. Ажалай энэ амжалтада Цырендоржи Базарович Хандажаповай хүтэлбэрилдэг «Знание» бүлгэмэй эхин организациин хубита бии гэхэдэ алдуу болохогүй гэжэ һанагдана.

П. УГРЮМОВ,
республикын «Знание» бүлгэмэй обществын референт.

СОВЕТ ПАРЛАМЕНТ—
ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ТҮЛӨӨ ТЭМСЭГШЭ

Поэт ба публицист Николай Тихонов СССР-эй Верховно Соведэй эгээл үнинэй депутадуудай нэгэн мүн. Эб найрамдал хамгаалха тухай Хуулиин проект Верховно Соведэй сессиин үзэмжэдэ тэрэ хорин хоёр жэлэй саада тээ оруулһан байгаа. Кремлиин Ехэ ордоной трибунаһаа тэрэ тиихэдэ ингэжэ хэлээ һэн:

— Хүн зониие алалга хюдалгые хориһон хуули болбосоронги гүрэн бүхэндэ байдаг гээшэ. Эрэшүүл ба эхэнэрнүүдые, үхибүүд ба үбгэжөөлнүүдые олон түмөөрнь хюдалгада уряалалга, тэрээн тушаа газетэ, журналнуудта бэшэлгэ, радиогоор дамжуулга, кинодо харуулга «баруунай ажабайдал баримталһан», ехэ болбосоронги гэхэ һаналтай грэнүүдтэ яахадаа хоригдоногүй гээшэб? Ямаршье гүрэндэ хүниие алалга дэмжэһэн ямаршье хүнэй хуулиин харюусалгада хабаадуулагдажа байхада, өндоо гүрэнүүдтэ дайгаар добтолон орохые, бүхы арадые хюдалгада уряалһан хүнүүд өөрынгөө энэ мүүхай үзэл бодолые хэблэлээр тарааха ямар эрхэтэй байна гээшэб?

Эдэ үгэнүүд Тихоновэй хэлэхэдэ бүри хурсаар соностоһон байгаа. Ороной засагай дээдын органой депутат, эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй түрүүлэгшэ, мүн тиихэдэ Ленинградай хүреэлэлгын баатарлиг 900 үдэрые өөрөө дабажа гараһан хүн хэлэнэ гэжэ тиихэдэ бултаа ойлгоһон байгаа.

— 1951 оной мартын 12-ой тэрэ гайхамшагта событи тухай Та, Николай Семенович, мүнөө юун гэжэ хэлэхэ байнабта? Эб найрамдал хамгаалха тухай Хуули баталан абажа байхадаа, Совет парламентаринууд юу хүтэлбэрилгэ болгоһон байгаа гээшэб?

— Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн хоёрдохи конгрессэй бүхы оронуудай парламентнуудта хандаһан уряада харюу болгон, бидэнэр, Верховно Соведэй депутадууд тиихэдэ ехэ һайн юумэ хэһэн байгаабди,— гэжэ Николай Тихонов хэлэнэ.— Өөрынгөө арад зоной, социалис гүрэнэйнгоо ёһо заншалые тиихэдэ бидэнэр баримталһан байгаабди. Ленинэй гар табиһан эб найрамдал хамгаалха тухай Декрет хадаа Совет засагай гадаадын политическэ түрүүшын акт байгаа гэжэ булта мэдэнэбди. Тэрэ үеһөө — 1917 оной октябрьһаа эхилээд, Совет гүрэн болбол ниитын ондо-ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй зэргэлэн эб найрамдалтай байжа болохо ёһо гуримые болгоомжотойгоор, удаа дараалан хамгаалжа байна.

Һүүлэй жэлнүүдэй хэдэн үйлэ хэрэгүүдые эндэ дурдамаар ха. Ниитын ондо ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй зэргэлэн эб найрамдалтай байжа болохо ёһо гуримые үндэһэ һүүри болгон, СССР капиталис томо гүрэнүүдэй нэгэн Францитай хоёрой хоорондо 1971 оной октябрьда шухала документ баталагдаа һэн. Тэрэнэй һүүлээр — 1972 ондо Совет гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэд США-гай президенттэй уласхоорондын шухала асуудалнуудаар хөөрэлдөөнүүдые хэһэн байна. Тиихэдэ СССР ба США-гай хоорондохи харилсаа холбооной үндэһэ һүүри, стратегическэ буу зэбсэг хизаарлаха талаар хэлсээнүүд баталагдаа бэлэй. Тэдэ документнүүдые дэлхэйн хэдэн миллион юрын хүнүүд ехэтэ һайшаагаа һэн. «Уласхоорондын харилсаанда хүсэ хэрэглэхэгүй ба ядерна буу зэбсэг хэрэглэлгые огтолон хорихо тухай», буу зэбсэг хорихо талаар Бүхэдэлхэйн конференци зарлаха тухай дурадхалнуудые имагтал Советскэ Союз оруулһан байха юм.

Эб найрамдал хамгаалга хадаа Советскэ союзай, тэрэнэй засагай дээдын органой—СССР-эй Верховно Соведэй тактическа уряа бэшэ, харин стратегинь болоно,— гэжэ Тихонов үргэлжэлүүлнэ.— Иимэ стратеги ямар үндэһэтэй гээшэб? Нэн түрүүлэн социалис обществын ёһо заншалда үндэһэлнэ. Хүдэлмэришэн гү, али колхозниго, врач гү, али багшада — юрэнхыдөө совет ямаршье хүндэ дайн хэрэггүй. Тэрэ совет хүндэ ямаршье аша туһагүй. Дайн хадаа юрын хүнүүдтэ гансал гашуудал асарна, дүтынхидынь үхэнэ, бүхы юумэ һандаргана гэжэ совет эрхэтэд һүүлэй 50 жэл соо хэды дахин хараһан байна. Тиимэһээ уласхоорондын зүрилдөөтэ байдалые дайн лэ зүбөөр шиидхэхэ гэһэн худал хуурмаг номнолые совет хүнүүд эрид шууд буруушаана. Гансал эб найрамдалта эрхэ байдалда бүхы газар дээрэ коммунис общество байгуулха, революционно ба түрүү үзэл бодолтой хүсэнүүдэй амжалтагай тэмсэхэ арга боломжо олгогдоно гэжэ бидэнэр тоолонобди.

1951 оной мартын 12-то баталагдан абтаһан эб найрамдал хамгаалха тухай Хуули соо СССР-эй Верховно Совет арад зоной һанал бодол, эрмэлзэлые өлирхэйлээ:

1. Ямаршье гуримаар дай номнобол, эб найрамдалай хэрэгтэ тойбо татаха, шэнэ дайнай аюул тохёолдуулха, тиин бүхы хүн түрэлтэндэ харша тон ехэ гэмтэ ябадал ушаруулха гэжэ тоолохо.

2. Дай номноһон гэмтэ хүнүүдые сүүдтэ үгэхэ, тон хүндэ гэмтэ ябадал гаргагшад гэжэ тоолон сүүдлэхэ».

Энэ хуулитай таараалдуулан, дай номногшодые гурбаһаа найман жэл хүрэтэр сүлөөень хаһаха хэмжээнүүдые хараалһан статьянууд союзна республикануудай уголовно кодекснуудта оруулагдаһан байна.

— Совет парламентын энэ Хуули баталан абахадаа, урдаа табиһан зорилгонуудынь Танай бодолоор бэелүүлэгдээ ха гү, Николай Семенович?

— Тэдэ зорилгонуудай бэелүүлэгдэһэндэ ямаршье һэжэг түрэнэгүй. Нэгэдэхеэр, «хүйтэн дайнай» гол түлэб байха үедэ СССР-эй Верховно Совет эб найрамдал хамгаалха дуратай байһанаа бусад оронуудай парламентнуудта харуулһан байна. Хоёрдохёор, энэ Хуули баталан абахадаа. Совет засагай дээдын орган СССР дотор дай номнолгын бүхы арга боломжонуудта хэтын хэтэдэ эсэс табяа. Совет уран зохёолшодой, поэдүүдэй, публицистнүүдэй нэгэнэйньшье зохёолойнгоо нэгэшье мүрөөр бусад оронуудай эрхэтэдтэ харшаар хандахые, дайнда уряалхые хараа үзөөгүй, шэхээрээ дуулаагүй һэн тулада омогорхожо ябадагби. Харин манай уран зохёолшод, журналистнууд өөһэдынгөө зохёолнуудаар Газар дээрэ эб найрамдал улам бэхижүүлхын түлөө, бүхы арадуудай амгалан тайбан ажаһууха, жаргахын түлөө тэмсэжэ байдаг гээшэ. Манай радиогой, кино болон театрай хүдэлмэрилэгшэд, совет бүхы хүнүүд баһал эб найрамдалай түлөө үдэр бүри тэмсэжэ байдаг. Бидэнэр коммунизм байгуулжа байнабди. Ушар имэһээ бидэндэ эб найрамдал хэрэгтэй. Совет парламент бүхы арадай һанал бодолые бэелүүлжэ байдаг. Энээгээр лэ совет парламентын эб найрамдал хамгаалха үниин хараата стратеги тодорхойлогдоно бшуу.

Евгений СМИРНОВ.
(АПН).

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

БОЛГАРИ. Софиин К. Е. Ворошиловай нэрэмжэтэ заводой залуу хүдэлмэришэд амжалтатайгаар хүдэлжэ байнхай. Табан жэлэй гурбадахи, шиидхэхы жэлдэ үндэр уялгануудые тэдэнэр абаад, үдэр бүринингөө продукциие 200 мянган лев хүрэтэр дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: заводой технологууд эндэ һаяар гаргагдахаяа байһан шэнэ транзисторна телевизорнүүдэй хүдэлмэриие шалгажа байна.

БТА—ТАСС-ай фото.

ПОЛЬШО. Электрын ехэ хүсэтэй эльшэ дамжуулгада хэрэглэгдэдэг Жешув горд шадархи заводто бүтээгдэһэн изоляторнуудай дэлхэйн олохон гүрэнүүдтэ, нэн түрүүн социалис оронуудта мэдээжэ болоһон, ехээр сэгнэгдэдэг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: заводой цех соо.

ЦАФ—ТАСС-ай фото.

ЧЕХОСЛОВАКИ. Советскэ Союзһаа Центральна ба Баруун Европын оронуудта байгаалнин газ дамжуулха газопроводой зургаан хүүргэнүүдэй һүүлшынхинь Чехословакида хабсаргагдаба. Влтава мүрэн дээрэ баригдаһан энэ хүүргэ мүнөө бүтээгдээд байһан хүүргэнүүдэй эгээ томонь юм. Тэрэнэй утань 120 метр болоно. Бүхыдөө хүүргэ 60 тонно шэгнүүртэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Влтава мүрэн дээрэхи хүүргэ хабсаргалга.

ЧТК—АПН-эй фото.

ТОБШОХОНООР...

☆ ХОККЕЙ. Дэлхэйн, Европын түрүү hуури эзэлхын түлөө хоккейгээр үнгэргэгдэжэ байгаа мүрысөөндэ СССР-эй суглуулагдамал командын гэшүүд нэгэшье командада шүүгдэнгүй, эрхим hайнаар наадажа гараба. Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр манай ороной хоккеистнүүд Швециин командые 6:4 гэhэн тоотойгоор шүүжэ гарахадаа, дүн хамтадаа 20 очкотой болобо. Тиигэжэ мүрысөөнэй таблицада түрүү hуури эзэлбэ. Швециин хоккеистнүүд 15 очкотой, хоёрдохи hуури эзэлбэ. Гурбадахи hуури эзэлhэн. Чехословакиин суглуулагдамал команда Финляндиин хоккеистнүүдые 4:1 тоотойгоор шүүхэдээ, дүн хамта 13 очкотой болобо. Польшын команда ФРГ-гэй хоккеистнүүдые 4:1 гэhэн тоотойгоор шүүжэ гарахадаа, ерэхэ жэлдэ зургаан эрхим командануудтай наадаха эрхэ олобо. Тиихэдэ ФРГ-гэй команда ерэхэ жэлдэ «Б» бүлэгтэ наадахаар оруулагдаба.

Хоккейгээр дэлхэйн, Европын түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн 1974 оной мартын 30-hаа апрелиин 14 болотор Хельсинки хотодо үнгэргэгдэхэ болобо.

☆ ФУТБОЛ. СССР-эй эдиршүүлэй суглуулагдамал командын футболистнууд Венгриин футболистнуудые 2:1 гэhэн тоотойгоор шүүхэдээ, Европын түрүү hуури эзэлхэ түгэсхэлэй нааданда хабаадалсаха болобо.

☆ Ороноймнай футболистнуудай дээдэ класста оруулагдаhан Ташкентын «Пахтакор», Донецкын «Шахтёр» командануудай футболистнууд ороной түрүү hуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэhэн хоёрдохи нааданда Москвагай «Динамо» командые 2:0, Донецкын футболистнууд Минскын «Динамые» 1:0 тоотойгоор шүүбэ. Нүгөөдэ — Днепропетровскын «Днепр» Ленинградай «Зенит» командые 3:1 тоотойгоор шүүhэн. Москвагай «Спартак», «Торпедо» команданууд Ростов-на-Дону хотын СКА, Алма-Атын «Кайрат» командануудтай наадахадаа, 90 минутын туршада 1:1 тоотойгоор тэнсэhэн байгаа. Харин 11 метрэй зайhаа бүмбэгэ сохилсоходоо 5:6, 3:4 гэhэн тоотойгоор шүүгдэhэн байна. Мүн Ворошиловградай «Заря», Львовой «Карпаты» футболистнууд Ереванай «Арарат», ЦСКА-гай командануудта шүүгдэшөө. 90 минутын туршада 1:1, 0:0 гэhэн тоотойгоор нааданиинь дүүрэhэн байбал. 11 метрэй зайhаа бүмбэгы сохигдоходо 4:3, 5:4 гэhэн тоотойгоор дүүрэжэ шүүгдэбэ.

(ТАСС).

«УРОЖАЙ» БҮЛГЭМЭЙХИД ШАЛГАРБА

Республикын залуушуулай дунда спортын зүйлнүүдээр эхилhэн нааданай ээлжээтэ мүрысөөн штанг үргэлгөөр үнгэргэгдэбэ. Эндэ «Урожай» бүлгэмэй спортсменүүд бүхы зүйлнүүдээр эрхимлэжэ ябана.

Штанга үргэлгөөр эдиршүүлэй дунда үнгэргэгдэhэн мүрысөөндэ республикын хоёр рекорд тогтоогдобо. Буряадай хүдөө ажахын техникумэй студент Николай Соколов хүнгэн бэетэйшүүлэй дунда штанга үргэхэдөө, 82,5 килограммда хүргэжэ, республикын рекорд тогтооhон байна. Тиихэдэ хүнгэншэг бэетэйшүүл соohоо түрүү hуури эзэлhэн Виталий Решетников 93 килограммай штанга үргэжэ, мүн лэ шэнэ рекорд тогтообо.

«Труд» бүлгэмэй Владимир Жамбалов, «Спартагай» Нима Дашицыренов, «Урожай» бүлгэмэй түлөөлэгшэд Геннадий Сонтохонов, Николай Соколов, «Забайкалец», ЛВРЗ-гэй спортын клубуудай Виталий Решетников, Александр Капустин гэгшэд республикын чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Эдэнэрэй хоорондо удаадахи мүрысөөн мэргэн буудалгаар үнгэргэгдэхэ юм.

В. БАДМАЕВ.

Эрхимлэгшэд— Закаменскhаа

«Труд» бүлгэмэй спортын ордон соо эдиршүүлэй дунда өөр хоорондын болон командаараа түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн боксоор боложо дүүрэбэ. Мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлжэ гараhан спортсменүүдhээ «Труд» бүлгэмэй команда бүридүүлэгдэжэ, Центральна советэй түрүү hуури эзэлхэ нааданда хабаадалсаха.

Гурбан үдэрэй туршада үргэлжэлhэн нааданда далан спортсмен хабаадалсажа, түрүү hуури булялдаа. Эдиршүүлэй дундаhаа Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай командын боксернууд 57 очко абажа, түрүү hуури эзэлбэ. Лесотехникумэй, «Электромашина» заводой команданууд удаадахи хоёр hуурида гараба.

Нүгөөдэ — үхибүүдэй дундаhаа Зэдын вольфрам-молибдэнэй комбинадай, лесотехникумэй, «Электромашина» заводой команданууд шалгаржа, мүн лэ түрүүшын гурбан hуури эзэлhэн байна.

Мүрысөөнэй түгэсхэлдэ эрхимлэhэн спортсмен, командануудта «Труд» бүлгэмэй дамжуулгын кубок, дурасхаалта бэлэгүүд барюулагдаа.

С. ЦЫМПИЛОВ.

Шайбатай хоккейгээр дэлхэйн, Европын түрүү hуури эзэлхын түлөө болоhон мүрысөөндэ совет ороной спортсменүүд шүүжэ гараба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: СССР-эй суглуулагдамал командын капитан Борис Михайлов дамжуулгын кубок бараад байна.

1973 ондо дэлхэйн, Европын чемпионууд болоhон СССР-эй суглуулагдамал команда.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарhаа hууна): В. Третьяк, В. Харламов, В. Лутченко, В. Бобров—ахалагша тренер, Б. Михайлов, Б. Кулагин — тренер, В. Шадрин, В. Петров, А. Сидельников; хоёрдохи рядтань—Е. Паладьев, В. Васильев, А. Гусев, А. Рагулин, О. Белаковский—врач, Ю. Ляпкин, А. Бодунов, А. Якушев; Ара таладань — А. Волчков, Ю. Лебедев, Г. Цыганков, А. Мартынюк, В. Анисин, А. Мальцев.

(ТАСС). (Фототелеграфаар абтаhан зурагууд).

ТҮРҮҮШЫН УРИЛДААН

Республикын байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулагдаhан урилдаан хотын спортсменүүдэй дунда үнгэргэгдэбэ. Эндэ «Урожай», «Спартак» бүлгэмүүдэй спортсменүүдэй хоорондо шанга тулалдаан болоо. Эрэшүүл 12 мянган метрэй зайда урилдаба. Эндэ «Труд» бүлгэмэй түлөөлэгшэ СССР-эй спортын мастер Федор Капустин, «Спартак» бүлгэмэй Георгий Шишмарев, ЛВРЗ-гэй спортын клубай Назар Андреев гурбан бусадай урда гаранхай ябаа hэн. Урилдаанай дүүрэхэдэ эдэ гурбан лэ түрүүлэн фиништэ ерэhэн байба.

Хоёрдохи ээлжээндэ басагад 1000 метрэй зайда урилдаба. «Спартагай» түлөөлэгшэ Таня Позднякова зайгаа гурбан минута 17,5 секунда соо гаталжа, түрүү hуури эзэлбэ. ЛВРЗ-гэй Надежда Рычкова, Наташа Чернусь гэгшэд удаадахи хоёр hуурида гараhан байна.

Эдир басагад соohоо «Спартак», «Урожай» бүлгэмүүдэй түлөөлэгшэд Надежда Соколова, Федосия Авдеева гэгшэд үетэн нүхэдэйнгөө дундаhаа шалгараа. Эдэнэр 1500 метрэй зайда урилдаhан юм.

Эхэнэрнүүдэй дунда үнгэргэгдэhэн урилдаанда «Буревестник» бүлгэмэй Людмила Пирогова, «Спартагай» Мая Цыбенова, Галина Зайцева гурбан эрхимлэhэн байна.

Эдиршүүл, эрэшүүлэй дундаhаа Кабанскын Сергей Шульгин, «Буревестник» бүлгэмэй Гамельян Гафаров, «Спартагай» Сергей Рымарев гэгшэд эрхимлэбэ.

Команданууд хоорондын дүн гаргахада, 243 очкотой болоhон «Спартак» бүлгэмэй команда түрүү hуури эзэлжэ, республикын Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи физкультура, спортын комитедэй дамжуулгын шанда хүртэбэ. Мүн «Спартак» бүлгэмэй эдиршүүлэй команда бусадай дундаhаа эрхимлэжэ, ВЛКСМ-эй обкомой дамжуулгын шан абаhан байна.

Н. ИВАНОВ.

ХОЛЫН АЯНШАЛГА ДУУДАНА

Зунай амаралтын саг үдэр ерэхэ бүри ойртоно. Нажарай дуулим үедэ холо ойрын нютаг, оронуудаар аяншалха дуратайшуул олон байдаг. Республикымнай олохон аяншалагшад майн эхинhээ сентябриин эсэс болотор хариин оронуудаар аяншалжа, түүхэтэ болон архитектурна хүшөөнүүдтэй, үзэсхэлэн hайхан газарнуудтай, арадай демократиин оронуудай социалис байгуулалтын амжалтануудтай, промышленность, хүдөө ажахынь туйлалтануудтай танилсажа ерэхэ байна.

Болгариин Арадай Республикаар аяншалха хэдэн маршрут зохёогдонхой. Тэндэ ошоhон хүнүүд нарhан тужа соо оршодог гоё hайхан байгаалитай «Боровец», «Пампорово» гэжэ курортнуудта 16 үдэр соо амарха байна. Аяншалагшад бэшэ үдэрнүүдтээ «Албена» курортдо амараад, Сливен, Габрово, Пловдив, Софи городуудта айлшалха юм. Майн 27-hоо, июниин 4-hөө, 19-hөө, августын 19-hөө 18 хоногой болзортойгоор энэ орон ошохо маршрудууд бии. «Солнечный берег» гэжэ далайн курортдо 12 үдэрэй туршада амараад, бэшэ 6 үдэртэнь орон соогуур аяншалха. Июлиин 27-hоо, августын 29-hөө, сентябриин 16-hаа бүлэг аяншалагшад Одессэ хотоhоо теплоходоор мордожо, «Золотые пески» курортдо 18 хоног соо амарха юм. Эндэ амаржа байха үедөө тэдэнэр Варна, Толбухин, Велико, Тырново, Габрово гэжэ городуудаар экскурсида ябаха байна.

Сентябриин 24-hөө 15 хоногой болзортой маршрут бии. Энэ маршрудаар геологууд аяншалха байна. Тиихэдээ тэдэнэр 8 үдэрыень «Золотые пески», «Солнечный берег» курортнуудта үнгэргөөд, бэшэ 7 үдэрэй туршада орон соогуур ябаха юм. Харгы замай хүдэлмэрилэгшэд июниин 28-hаа Румыни — Болгари гэhэн маршрудаар аяншалха. Тэдэнэр далайн эрьедэ амарха байна.

Гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обком багшанарай зунай амаралтада ехэхэн анхарал хандуулна. Июниин 30-hаа 15 хоногой болзортойгоор Болгариин Арадай Республика ошохо, тиихэдээ Бухарест хото айлшалха, июль hарада 12 хоног соо ГДР-эй «Варнемюнде» гэжэ суута курортдо, ноябрьда Египедэй Араб Республика ошожо. Дундада далайн эрьедэ амарха, августын 6-hаа Монголой Арадай Республикаар аяншалга эмхидхэхэ юм.

Облсовпроф зундаа амарха дуратайшуулда үшөө ... маршрут дурадхана. И... 7-hоо 12 хоногой бол... гоор ЧССР ошоходо ... Тиихэдээ аяншалагшад ... хэй дээрэ суурхаhан Ба... Чехиин Карлова Вара... рортдо 7 хоног соо амар... Ородой хаан Нэгэдэхи ... Гете, Бетховен, Шопен, ... нини, Карл Маркс гэхэ ... агуухэ хүнүүд эндэ ам... түүхэтэй. Августын 1... 12 үдэрэй болзортойгоор ... ри ошожо, Балатон ну... эрьедэ амархада болоно.

Гүрэнэй худалдаа ... най болон потребкоопер... хүдэлмэрилэгшэдэй проф... зай обком майн 30-... июлиин 31-hээ 16 үдэрэй ... зортойгоор ВНР — ЧССР ... hэн маршрудаар аяншал... нуудые суглуулна. Аян... шад Высокие Татры газ... зарта (ЧССР), Балатон ну... эрьедэ нэгэ үдэрэй тур... амарха юм. Эдэ орону... ерээд байхадаа, тэдэнэр ЧС... эй Готвальдов, Градец Бр... ве, Прага, Брно, Братис... ВНР-эй Дьер, Дунауйв... Будапешт, Эгер, Дебрецен ... городуудта аяншалха ...

ЛВРЗ-гэй хүдэлмэриш... ба хаагшад май hарада ... гари, Югославяар, июни... hаа Монголоор, августы... hаа Болгаряар аяншалха.

Июниин 4-hоо Мон... Арадай Республика айлш... ень хүдөө ажахын хүдэл... лэгшэдтэ дурадхагдана. ... риин аймагай таряашад, ... шад майн 19-hөө, Түн... аймагай Ленинэй нэрэм... колхозой гэшүүд июни... hөө, республикын совхоз... хүдэлмэришэд, алба хаа... июлиин 5-hаа Монгол ... юм. Медицинын хүдэлмэр... шэд сентябрьда Корейн ... дай Демократическа Респ... каар аяншалха юм.

Буряадай профсоюз... областной совет социалис... лон капиталис оронуудаар ... шалха тусхай программа ... жэлдэ хараалаа.

Коммунальна ажахын ... хүдэлмэрилэгшэд нимэ ... граммаар январьда А... ошоод ерэhэн байна. ... приятинуудай хүтэлбэр... шэд, инженернүүд ап... Япон аяншалхань. Бул... рилгашад июлиин 9-hөө ... ногой болзортойгоор ... ошохо. Тиихэдээ тэдэнэр ... Милан, Венеци, Флоренц... родуудаар аяншалха. Эде... лой промышленностиин ... хүдэлмэрилэгшэд Польш... ГДР гэhэн маршрудаар ... шалха юм.

А. ЦЕЛОВАЛЬНИКОВ,
профсоюзуудай областно... советэй инструкто...

ХИЛЫН САANAHAA

телефон·телеграф·радио

УЛААН-БААТАР

МНРП-гэй ЦК-гай пленум

ТАСС

Монголой Арадай-революционно Центральна Комитедэй пленум апрелиин 16-да Улаан-Баатарта хүдэлмэрөө эхилбэ. Хүдөө ажахын барилгын асуудалнуудые пленум зүбшэлхэ.

БЕЛГРАД

И. БРОЗ ТИТЫН ИНТЕРВЬЮ

ТАСС

ФРГ-гэй канцлер В. Брандтын албанай хэрэгээр Югославида ерэхэ болоhонтойнь дашарамдуулан, СФРЮ-гэй президент И. Броз Тито Баруун Германиин телевиденеэр үгэ хэлэбэ.

Ниитэ Европын зүблөөндэ бэлэдхэл хэхэ тухайда тогтоходоо, бэрхэшээлнүүдэй тохёолдожо байгаашье hаань, энэ талаар ехэ дэбжэлтэ туйлагдаа гэжэ тэмдэглээ. Иимэ зүблөө зарлалга эгээлэй юрын хэрэг бэшэ гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Энээндэ эдэбхитэйгээр, үргэн дэлисэтэйгээр бэлдэхэ хэрэгтэй.

Мүнөө үедэ Баруунай ба Зүүнэй оронуудай хоорондо тогтоогдожо байhан харилсаанда дурагүй хүнүүд гансал Европодо бэшэ, мүн бүхы дэлхэй дээрэ үшөөл бии байгаа гээд СФРЮ-гэй президент хөөрөөгөө үргэлжэлүүлээ. СССР, Польшо ба бусад оронуудтай ФРГ-гэй договорнуудые баталалгада, Түбэй Европодохи түгшүүрилые hуларуулгада В. Брандт ехэ үүргэтэй гэжэ Тито тэмдэглэбэ. Европодохи байдалай hайжархыень Советскэ Союз, социалис гүрэнүүд хүсэнэ гэжэ И. Броз Тито хэлэhэн байна. Хөөрэлдсэнүүдые хэжэ, үгэеэ ойлголсожо, Европодохи арсалдаата асуудалнуудые шиидхэхэ шухала гээд тэрэ мэдүүлбэ.

РОВАНИЕМИ

ТУЙЛАЙ ЕХЭ УДХА ШАНАРТАЙ

ТАСС

Хани барисаан, харилсаа холбоон, харилсан туhалалсалга тухай совет-финляндиин договорой баталагдаhаар 25 жэлэй ойе Финляндида, Москвада hайндэрлэлгэ, энэ хэлсээнтэй дашарамдуулан, хоёр ороной хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо хэгдэhэн хөөрэлдөөнүүд манай гүрэнүүдэй харилсаанда туйлай ехэ удха шанартай байhанаа үшөө дахин элирхэйлэн гэршэлээ гээд Финляндиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Ахти Карьелайнен, Түбэй партиин этигэмжэтэ түлөөлэгшэдэй жэлэй тоосоото заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлбэ.

25 жэлэй турша соо амгалан ажаhууха зол хубида хүртэhэнииннь Финляндида шухала удха шанартай гээд А. Карьялайнен тэмдэглээ. СССР-тэй хани барисаагаа, харилсаа холбоогоо хүгжөөхэ зорилготой энэ политика манай ороной дотоодын ниитын байдал хүгжөөхэдэнь манай арадта, политическэ ажал ябуулагшадта hаад хээгүй.

Совет-финляндиин экономическа харилсаа холбооной асуудалнууд тухай А. Карьялайнен тогтон хэлэхэдээ, энэ талаар бүри ехэ шэнэ проектнүүдые бэелүүлхэ шухала гэжэ тэмдэглээ.

ГАВАНА

АЛБАНАЙ ХЭРЭГЭЭР ОШОХОНЬ

ТАСС

ПОРП-ын ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ПНР-эй Гүрэнэй Советэй Түрүүлэгшэ Г. Яблоньский түрүүтэй Польшын партийно-правительственна делегациин албанай хэрэгээр Кубада ерэхээ байhан тухай эндэ соносхогдоо. Апрелиин 24-hөө 28 болотор эндэ байха үедэнь ПНР-эй делегациин ба Кубын партийна, гүрэнэй ажал ябуулагшадай хоорондо хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэжэ, ПНР-эй Кубын хоорондохи хани барисаа, харилсан туhалалсалга саашадань бэхижүүлхэ асуудалнуудые зүбшэлhэн байна.

САНТЬЯГО

Профсоюзай бүхэдэлхэйн Ассамблей дүүрэбэ

ТАСС

Олонациональна монополинуудай ажал ябуулгада эсэргүүгээр ажалшадай хэhэн тэмсэлэй асуудалнуудые шиидхэдэг Профсоюзай бүхэдэлхэйн Ассамблей хүдэлмэреэ эндэ дүүргэбэ. Эдэ монополинуудай hүйдхэлтэ ябуулганuудта эсэргүү амжалтатай тэмсэл хэхын тула бүхы оронуудай ажалшадай хүсэл оролдолгые нэгэдүүлхэ, олонациональна корпорацинуудай нүлөөнэй улам ехэ боложо байлгатай нягта холбоотой асуудалнуудые бүхы дэлхэйн профсоюзай эмхинүүдэй түлөөлэгшэд 6 хоногой турша соо зүбшэлхэ байна.

Экономикын гол шухала hалбаринуудай мэдэлдэнь байhан оронуудта уласхоорондын монополинууд национальна бэеэ даahан байдалда аюул тохёолдуулдаг байна гэжэ ассамблейдэ хабаадагшадай абаhан тогтоол дотор хэлэгдэнэ. Эдэнь ажалшадай социальна-политическэ сүлөөрэлгын түлөө хүдэлөөндэ эсэргүү тэмсэл хэхэ эрхэ нүхэсэл болоно.

НЬЮ-ИОРК

Поль Робсоной түрэhөөр 75 жэлэй ой

ТАСС

Американ дуушан, артист, ниитын ажал ябуулагша, «Арадуудай хоорондохи эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» уласхоорондын Ленинскэ шангай лауреат Поль Робсоной түрэhөөр 75 жэлэй ойе Нью-Йоркдо hайндэрлэлгэ политическэ, соёлой ехэ удха шанартай ушар боложо үнгэрhэн байна.

П. Робсоной түрэhэн үдэр hайндэрлэлгые тэмдэглэхын тула байгуулагдаhан комитедэй үүсхэлээр баярай үдэшэ үнгэрэгшэ амаралтын үдэр Нью-Йоркын концертын эгээл ехэ залнуудай нэгэн — Карнеги-Холл соо боложо, Холбоото Штадуудай түрүү үзэлтэй ниитын элитэ ехэ ажал ябуулагшад. тэдэнэй дунда США-гай Компартиин ЦК-гай гэшүүн Анджела Дэвис үгэ хэлэбэ.

Поль Робсоной мэндаhан дээрэ бэшэгдэhэн амаршалгые суглараашад ехэ hонирхон шагнаhан байна. 75-тай болоhонтойнь дашарамдуулан, хариин оронуудтахи ханинарайнгаа, США-дахи хани нүхэдэйнгөө амаршалhандань, хүндэ үбшэндэ дайрагдажа, хэбтэриhээ бодохо аргагүй болоод байhан Поль Робсон баяр баясхалан хүргэнэ.

ДЕЛИ

Индира Ганди үгэ хэлэбэ

ТАСС

Мүнөөнэй экономическа бэрхэшээлнүүдые амжалтатайгаар дабахын тула энэдхэг арад бүхы хүсэ шадалаа элсүүлжэ, орон доторoo социально-экономическа хубилалтануудые хэхэ замаар залан дабшаха байха гэжэ Индиин премьер-министр Индира Ганди мэдүүлбэ.

Индиин Национальна конгресс гэдэг хүтэлбэрилхы партиин Делиин таhагай эмхидхэhэн хоёр үдэрэй политическэ конференциин дүүрэhэнэй hүүлээр Делидэ үнгэргэгдэhэн митинг дээрэ Индира Ганди үгэ хэлэхэдээ, Индидэ хубилалтануудые хэлгэдэ hаад тойбо татаха гэдэг бүхы хархис хүсэнүүдтэ эсэргүүгээр энэдхэг арад тэмсэхэ ёhотой гээд тэрэ тэмдэглээ.

КОЛОМБО

С. А. Викремасингхегэй мэдүүлгэ

ТАСС

Нэгэдэмэл фронтын ниитэ программа — ороной экономическа ба социальна хүгжэлтын программа бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө Шри Ланкагай Коммунис парти тэмсэнэ гээд компартиин ЦК-гай генеральна секретарь С. А. Викремасингхе митинг дээрэ мэдүүлээ. Эндэхи компарти правительстватай харилсаа холбоотойгоор эдэбхитэй ябуулга хэжэ, хэдэн дурадхалнуудые оруулhан байна. Ороной хүтэлбэрилэгшэд тэдэниень hайшаан угтаа.

Правительствын хүдэлмэридэ горитой дутагдалнууд бии гэжэ коммунистнууд тоолоно. Тэдэние усадхахадань нүлөөлхэ гээшэ партиин үүлгэ болоно гэжэ С. А. Викремасингхе хэлэбэ. Империализмда, шэнэ түхэлэй колониализмда эсэргүү тэмсэлдэ ороной түрүү үзэлтэ бүхы хүсэнүүд нэгэдэхэ ёhотой гээд Компартиин ЦК-гай генеральна секретарь тэмдэглээ.

ДЕЛИ

Сүлөөтэ байдалай түлөө тэмсэлшэдэй дурасхаалда

ТАСС

Эхэ оронойнгоо национальна сүлөөрэлгын түлөө тэмсэhээр унаhан энэдхэг патриодуудай дурасхаалые Индиин демократическа олониитэ нангинаар сахина. Пенджабтахи Амритсар хотын хэдэн арбаад мянган зон Джалливанвал Багхын парк соохи «Эрхэ сүлөөгэй дүлэн» гэдэг түүхэтэ хүшөөгэй дэргэдэ ерэбэд. Сүлөөтэ байдалай түлөө олониитын хүдэлөөндэ хабаадагшадай демонстрацие 1919 оной апрелиин 19-дэ Англиин сэрэгэй командованиин захиралтаар буудаhан байгаа. Колониальна армиин солдадуудай homohhoo хэдэн зуугаад хүн унаа hэн.

Премьер-министр И. Гандиин, ороной түбэй правительствын, республикын парламентын үмэнэhөө Индиин Национальна конгресс гэдэг хүтэлбэрилхы партиин түрүүлэгшэ Ш. Д. Шарма баглаа сэсэгүүдээр хэhэн венок хүшөөгэй дэргэдэ табиба. Эб найрамдалай, социальна дэбжэлтын замаар урагшаа бата найдамтайгаар дабшахыень, оронойнгоо эб найрамдалай гадаадын политика бэхижүүлхыень ИНК-гай түрүүлэгшэ сүлөөтэ Индиин арадые уряалба.

ДЕЛИ

Индиин электронико хүгжэнэ

ТАСС

1972—1973 финансын жэлдэ Индиин гүрэнэй электронно корпорацинуудай ашаг олзо 11,2 миллион рупий болохо байна гэжэ корпорациин эрхилэгшэ-директор А. С. Рао журналистнуудта мэдээсэбэ. Үнгэрhэн жэлдэ мүнөөнэй электронно түхеэрэлгэ бүтээдэг корпорацинууд 36,4 миллион рупий сэнтэй продукци гаргаhан байгаа hаань, энэ жэлдэ 66,5 миллион рупий сэнтэй түхеэрэлгэнүүд бүтээгдэхэ юм.

ВАШИНГТОН

США-гай президент хөөрэлдөөнүүдые хэхэ эр hанаашална

ТАСС

Энэ жэлэй намар Европын зарим оронуудаар аяншалхые hанаашалжа байhан тухайдаа США-гай президент Р. Никсон соносхоо.

Р. Никсон Англи, Итали, Франци ба ФРГ-дэ ошохо аабза гэжэ хэблэлэй асуудалнуудаар Сагаан байшангай түлөөлэгшэ мэдүүлбэ. Европын оронуудаар аяншалхынгаа урда тээ Францины президент Ж. Помпидутай США-да уулзажа, хөөрэлдөөнүүдые хэхэб гэжэ Р. Никсон соносхоо.

АНКАРА

Турциин шэнэ правительство

ТАСС

Сенатор Наим Талу түрүүтэй ороной шэнэ правительство Турцида бүридүүлэгдээ.

Низаметтин Эркмен, Кемаль Сатыр — премьер-министрэй өрлөгшонор, Ильхами Санджар — национальна обороной министр, Мукаддер Озтекин — дотоодын хэрэгүүдэй министр болоо. Халюк Байюлькен гадаадын хэрэгүүдэй министр зандаа үлөө.

Байгша оной октябрьда орон дотор парламентын hунгалта үнгэргэлгэ, социальна, экономическа hалбаринуудта зарим хубилалтануудые хэлгэ правительствын гол зорилгонууд болохо байна.

НЬЮ-ИОРК

САЙГОН СЭРЭГҮҮД КАМБОДЖО ХУДАР ДОБТОЛОН ОРОБО

ТАСС

Апрелиин 15-най үглөөгүүр сайгон сэрэгүүдэй түрүү частьнууд Камбоджын газар нютагуудта добтолон оробо. Сайгон сэрэгүүд Камбоджын дайда руу 1 километртэ нэбтэрэн ороhон байна. Мүнөө үедэ Камбоджын патриотическа хүсэнүүдэй ба орон худар добтолhон сайгон сэрэгүүдэй хоорондо шанга байлдаанууд боложо үргэлжэлhөөр.

НЬЮ-ИОРК

Бомбодожо үргэлжэлhөөр

ТАСС

Камбоджын сүлөөлэгдэhэн районуудые американ авиаци зэрлиг бүдүүлигээр бомбодожо үргэлжэлhөөр. «Нью-Йор таймс» газетын корреспондентын мэдээсэhэнэй ёhоор, үдэр бүри «B-52» түхэлэй 60 хүндэ бомбардировщик Камбоджодо добтолно. Гадна Таиландда байрладаг американ истребитель - бомбардировщигууд үдэртөө 250 ниидэлгэ хэнэ. Пномпеньдэхи американ посольствоhоо эдэ бомбардировщигууд хүтэлэн жолоодогдоно.

ПРАВДА БУРЯТ...

Нэгэдэхи хууда... «РСДРП-гэй хоёрдохи ... дын 70 жэлэй ой» ... КПСС-эй ЦК-гай т... Нютагай Советүүдэй h... та угтуулан — под... «Звено — тарялангай ... —Л. Дроновой статья.

Хоёрдохи хууда... «Уhалагдадаг газарай ... үрэ дээшэлүүлхэ»—В. ... шаков, М. Машуков гэ... статья. Партийна эд... дэй суглаануудhаа.

Гурбадахи хууда... Манай хөөрэлдөөн. ... саанаhаа.

Дүрбэдэхи хууда... «Харгын усалда хэ... тэйб?»—А. Тихонов, Г. ... локнова гэгшэдэй ст... Б. Мироманова статья...

ЭНХИ... КРАН...

НЭГЭДЭХИ ПРОГРА...

«Орбита» харуул...

14.35 — hүүлэй ... 14.45 — hурагшадт... «Түүдэг». 15.15 — ... телевидени. «Түмэн ... нүүдтэ түрэhэн Мекс... документальна фильм ... —үнгэтэ телевидени. ... най адрес: Советский ... —уран hайханай бү... дэй концерт. 16.55 — ... хоорондын панорама. ... — О. ба А. Лавр... «Следствие ведут ... — теле-зүжэг. 3-дахи ... —«С поличным». 19... «Время» — мэд... программа. 19.30 — ... ведэй нэрэмжэтэ Ака... скэ театрай баярай ... 20.50 — 21.00 — ... лалга. 21.40 — улас... дын панорама.

Улаан-Үдэ харуул...

22.10 — телепр... 22.30 — «Признание ... терства» — уран ... дамжуулга.

ХОЁРДОХИ ПРОГР...

17.25 — «Аннын ... — уран hайханай ... 18.25 — концерт.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕ...

Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-00406. Заказ №